
Léčba nitrolební hypertenze

Roman Gál

**Klinika anesteziologie,
resuscitace a intenzivní
medicíny**

LF MU a FN Brno

Léčebný práh pro hodnotu nitrolebního tlaku

- Léčba nitrolební hypertenze by měla být zahájena při hodnotě nitrolebního tlaku **20-25 mmHg**.
- Hodnoty nitrolebního tlaku a léčba nitrolební hypertenze by měla být interpretována v korelaci s údaji o CPP a klinickém nálezů.

Příčiny zvýšeného ICP

Prostorové léze:	hematom, tumor, absces
Nárůst CSF:	hydrocefalus
Vazogenní edém: + krevní objem	trauma, tumor, absces, hypertenzní encephalopatie
Cytotoxický edém: + objem mozku	ischémie, mozkový infarkt

Patofyziologie poranění mozku

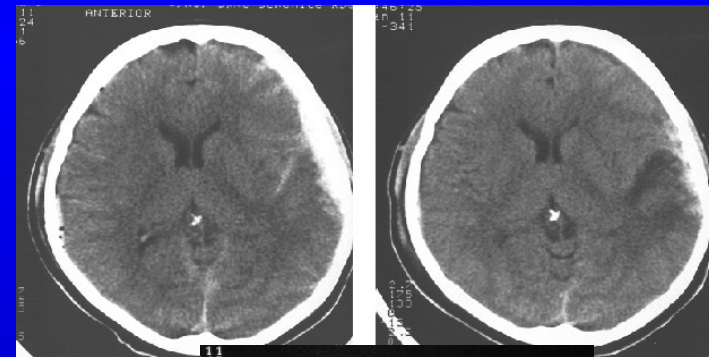
Primární poranění

Sekundární poranění

(ischemické)

vlivy systémové
(hypotenze, hypoxie)

vlivy nitrolební
(edém, nitrolební
hypertenze)

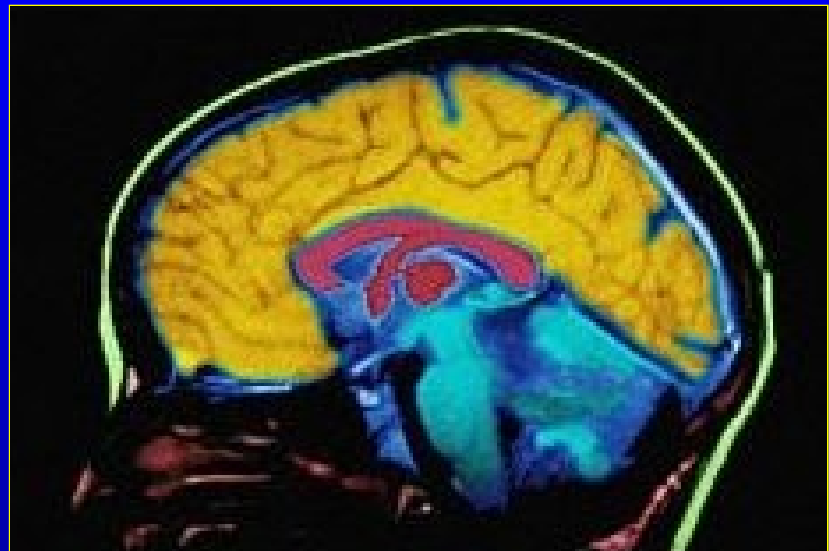

Patofyziologie - primární poranění

KCP, SAK...

následná neurointenzivní péče zaměřena na
minimalizaci další progresse poškození
sekundárního poranění

Monitorace na ICU

Standard: EKG, SpO₂, EtCO₂, IBP, centrální tělesná teplota

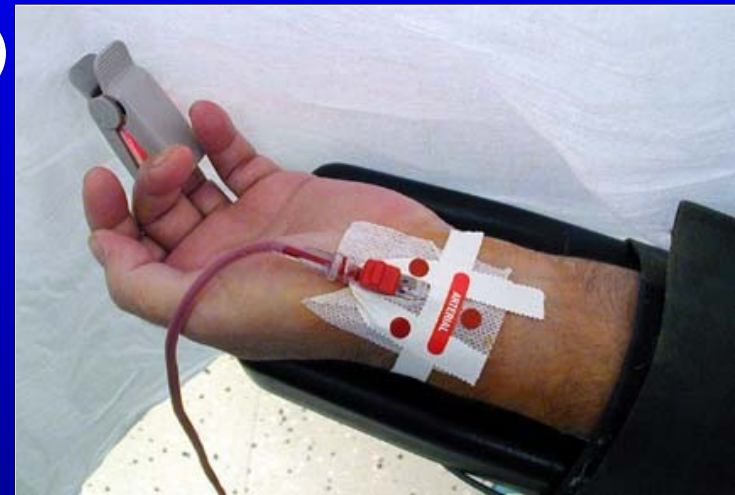
**Laboratoř: iontogram, glykémie, albumin, krevní plyny,
hematokrit, koagulace**

Multimodální monitoring: ICP, CPP, PbtO₂, SvjO₂

Detekce vazospasmů (transkraniální doppler)

Kontrolní CT vyšetření (dle neurochirurga)

Kontrolní angiografie (po coilingu)

Multimodální monitorace

ICP

CPP

SvjO₂ – globální stav

p_{ti}O₂ – lokální stav mozkové tkáně

Monitorace SvjO₂

ICP

intraparenchymové čidlo Codman

SvjO₂

Vigilance fy Baxter

Monitorace SvjO₂

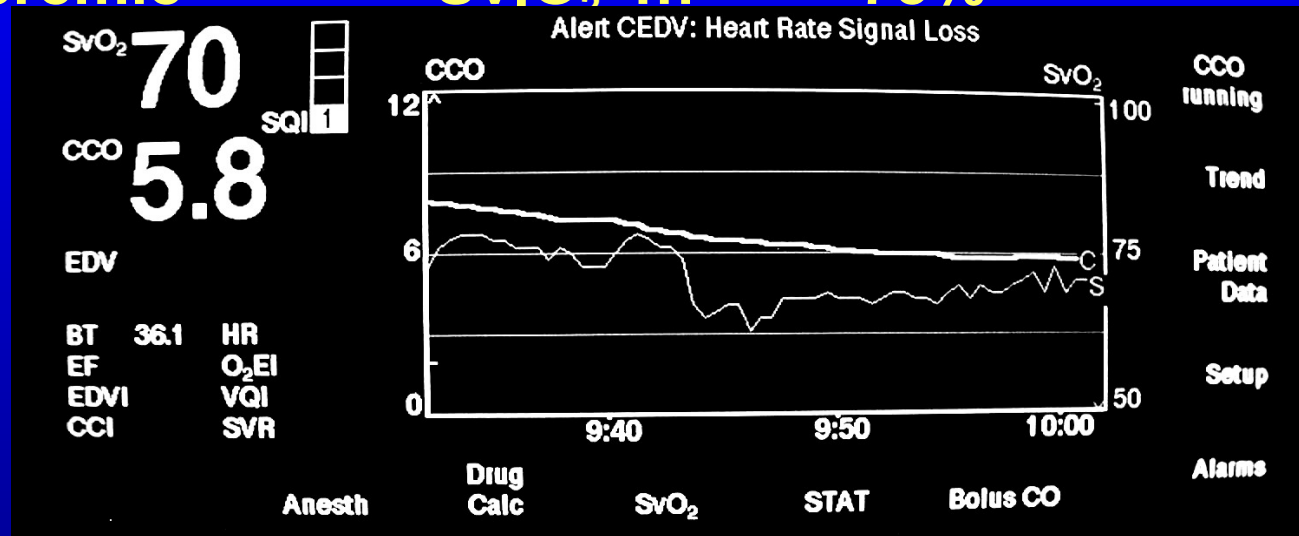
$$CMRO_2 = DajO_2 \times CBF$$

$$SvjO_2 \dots CBF / CMRO_2$$

norma

SvjO₂ ... 55 - 75%

- ischémie SvjO₂ ... < 55%
- hyperémie SvjO₂ ... > 75%

Jugulární oxymetrie – SvjO₂

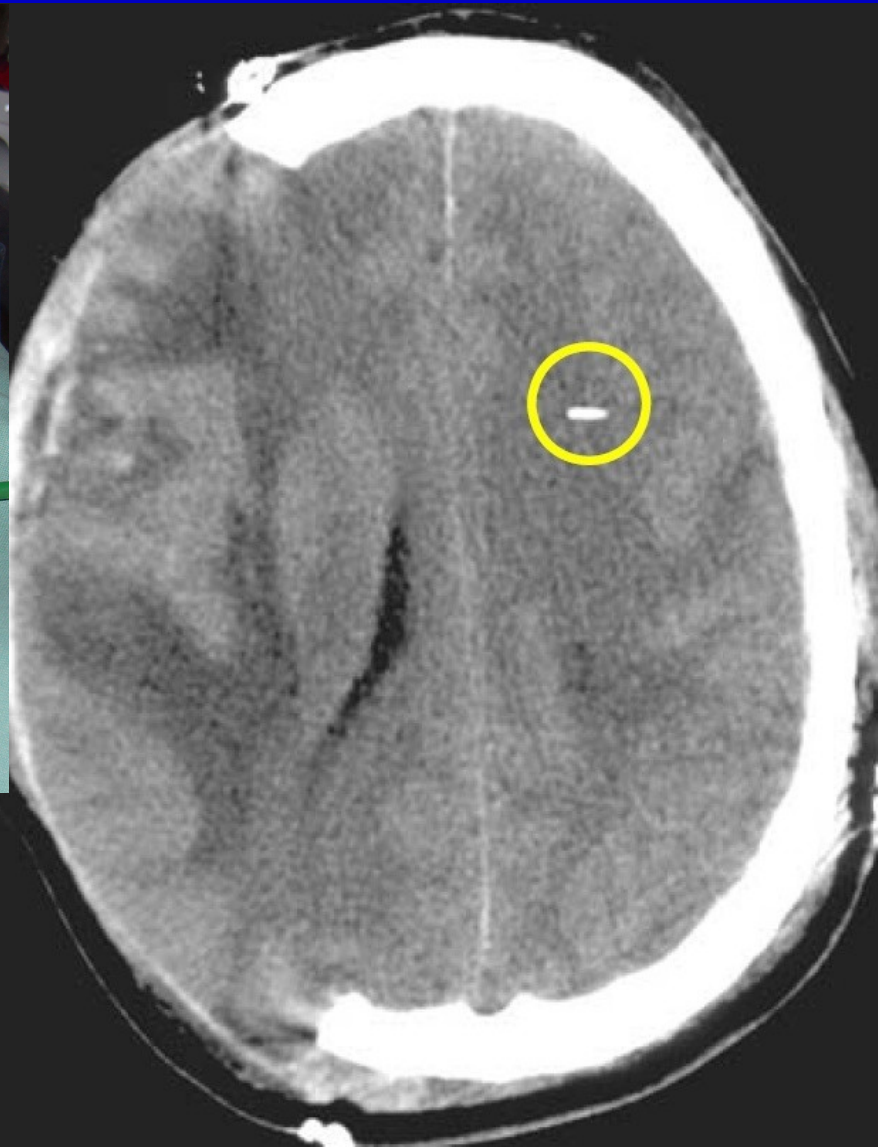
**informace o globální situaci v mozku a nemusí
zohledňovat situaci v patologických ložiscích**

časté problémy technického rázu

nelze odlišit ani stranové rozdíly mezi hemisférami

potřeba monitorace lokální situace mozkové tkáně

KARIM – monitovace $P_{bt}O_2$ + teplota mozku

Normální hodnoty $P_{ti}O_2$

20- 45 mmHg

ischemický práh 19-23 mmHg

- měřeno čidlem Paratrend

měření čidlem Licox vykazuje hodnoty až o
10mmHg nižší

- ischemický práh 5-10 mmHg

(Valadka)

Obecně – **nízká hodnota koresponduje s hypoxií**

Klinické použití

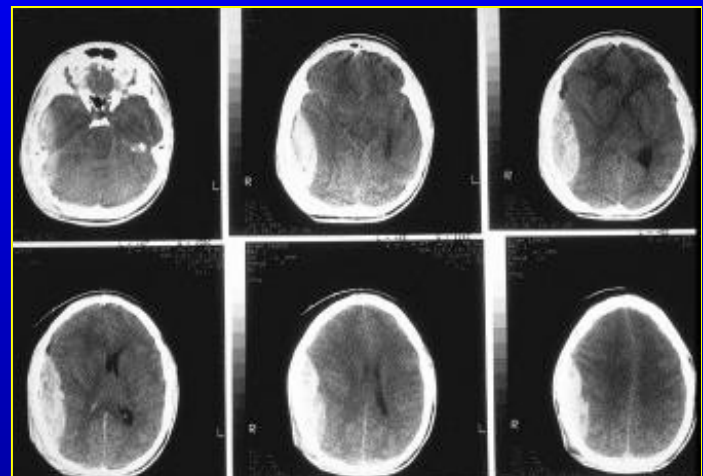

**monitorace následků ischemického poškození
mozkové tkáně (sekundárního poranění)**

kranio-cerebrální poranění

indikace shodná s měřením ICP

subarachnoidální krvácení

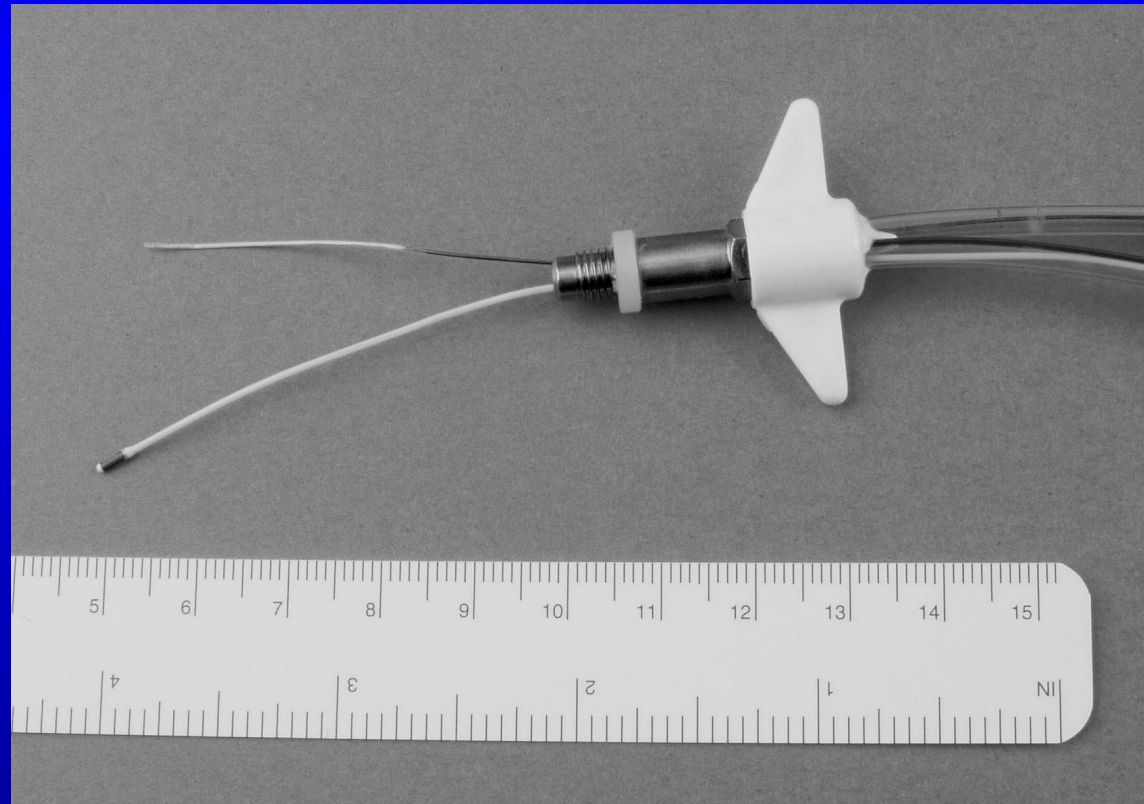

Způsob zavedení čidla

---

analogický jako u ICP

-všechna čidla obsáhne jeden fixační šroub

Interpretace naměřených hodnot

Co měříme?

pO_2 – hodnoty parciálního tlaku ve tkáni

nejasný vztah mezi intra a extrabuněčnou hodnotou
dále mezi hodnotou pO_2 na venózním a arteriálním
konci kapiláry

**Předpokládá se, že měřené hodnoty jsou adekvátní
 pO_2 na konci kapiláry**

**pO_2 je indikátorem poměru mezi dodávkou kyslíku a
metabolismem**

Nízké hodnoty $P_{ti}O_2$ (pod 20 mmHg)

---

zvýšená spotřeba kyslíku

zvýšený nitrolební tlak (manitol, komorová drenáž,
sedace, dekomprese)

bolest (analgetika)

třes (meperidine, chlorpromazin, relaxace)

neklid (sedativa)

křeče (benzodiazepiny, antikonvulsiva)

teplota (acetaminophen, nesteroidní antiflogistika,
fyzikální chlazení)

Nízké hodnoty $P_{ti}O_2$ (pod 20 mmHg)

---

nízká dodávka kyslíku

hypotenze (volumoterapie, noradrenalin)

hypovolemie (volumoterapie)

anemie (transfúze erytrocytárních koncentrátů)

hypoxie (zvýšení FiO_2 , zvýšení hodnoty PEEP)

**nedostatečné zásobování mozkové tkáně kyslíkem
je hlavní příčinou rozvoje sekundárního
poškození mozku**

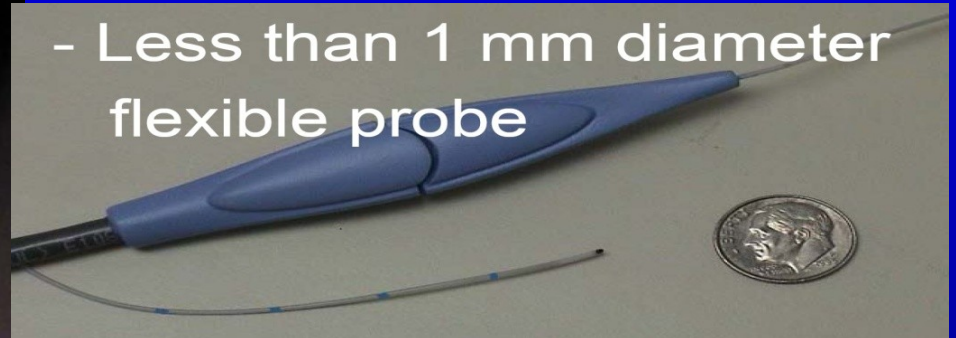
**monitorování P_{tiO_2} se stává součástí běžné klinické
praxe**

**získaná data slouží k volbě terapeutických opatření
konečným efektem je zlepšení prognózy pacientů s
KCP a SAK (hlavní indikace)**

KARIM – monitotace CBF

- Less than 1 mm diameter flexible probe

Cílové hodnoty monitorace

ICP < 15 mmHg

CPP > 60 mmHg

SvjO₂ > 55 %

PtbO₂ > 25 mmHg

- kriticky nízká hodnota 5 – 10 mmHg
- vysoké hodnoty > 50 mmHg

Principy léčby těžkých poranění mozku

Urgentní operace (evakuace hematomu, dekompresivní kraniektomie, komorová drenáž)

Monitoring (ICP, CPP, SvjO₂, tkáňová oxymetrie, mikrodialýza)

Léčba podle zásad udržení CPP nad 60 mmHg

CT monitoring, reakce na vývoj klinického stavu a CT nálezu

Chirurgická léčba

Zevní komorová drenáž

Evakuace hematomu, expanzivní kontuze

Dekompresivní kraniektomie

Urgentní (přesun střední čáry versus tloušťka hematomu)

Na základě ICP monitoringu

Léčba nitrolební hypertenze

Všeobecná opatření

- poloha s 30% elevací trupu
- izotonické roztoky
- normoglykémie
- normotermie
- nutrice
- gastroprotekce
- prevence TEN

Léčba nitrolební hypertenze

Sedace

Optimalizace CPP

Osmoterapie

Hyperventilace

Specifická neuroprotektivní terapie

- **barbituráty**
- **hypotermie**

Sedace - Opioidy - Fentanyl

---

výrazné analgetické a sedativní účinky
při UPV je vliv na CBF a $CMRO_2$ malý
neovlivňují mozkovou autoregulaci
zachovávají kardiovaskulární stabilitu

Sufentanil

- potentnější analgetikum než FNT, ale vazodilatačním účinkem zvyšuje ICP

Dávkování

- Fentanyl: bolus 25-100 mcg, kont. 1-2 mcg/kg/hod
- Sufentanil: bolus 10-20 mcg, kont. 0.1-0.2 mcg/kg/hod

Sedace - intravenózní anestetika

Thiopental

snižuje CBF, CMRO₂, ICP, MAP

reakce na změny PCO₂ je zachována

potentní antikonvulzivum

negativně inotropní vliv

centrální útlum tonu sympatiku

- thiopental v bolusech, kontinuálně (max. 2-5g/24hod)

Propofol

2-5 mg/kg/hod

Midazolam

Svalová relaxancia

---

adekvátní svalová relaxace usnadňuje ventilaci a vede ke snížení ICP

nedepolarizující relaxancia

- **Vecuronium**

  - Minimální vliv na ICP,TK,F,

- **Pancuronium**

  - Sympatomimetické účinky

- **Atracurium**

- **Cisatracurium**

Ventilace

Cílové hodnoty:

$SpO_2 > 97\%$

$PaO_2 > 11 \text{ kPa}$

$PaCO_2 \text{ } 4,5 - 5,0 \text{ kPa}$

Hyperventilace

– pouze jako rescue postup

$PaCO_2 \text{ cca } 4 \text{ kPa}$ při $SvjO_2 > 55\%$

Osmoterapie - manitol

---

osmotické diuretikum

snižuje ICP, zvyšuje CPP a zlepšuje CBF

- expanze plasmy

- snížení hematokritu, viskozity krve a CBV

nástup účinku za 10-15min. po podání

dávkování

- 0,25-1g/kg á 4-6 hodin při osmolalitě do 320 mosmol/L

Optimalizace CPP > 60 mmHg

MAP > 90 mmHg, Tk systl. 100 -160 mmHg
cave hypertenze => nárůst vazogenního edému

Normovolémie

- ne dehydratace
- izotonické krystaloidy a koloidy
- hypertonické roztoky NaCl (3 a 7,5%)

Vazoaktivní látky

- noradrenalin

Základní neuroprotektivní opatření

- chirurgická dekomprese
- CPP v normě nebo vyšší (nad 60 mmHg)
- normoxie
- normoglykémie
- prevence elektrolytové dysbalance

Současné možnosti použití mírné hypotermie jako neuroprotektivní metody

Roman Gál

**Klinika anesteziologie,
resuscitace a intenzivní
medicíny**

LF MU a FN Brno

Historie

Ar. Temple Fay
Temple University
Pensylvania, USA

V roce 1941 použil cílenou hypotermii u pacientů s těžkým poraněním mozku

Fay T. Observations on generalized refrigeration in cases of severe cerebral trauma

ResPubAssNervDis 1945

Historie

Bigelow v r.1950

**představuje hypotermii jako možnou metodu
ochrany mozku v kardiouchirurgii**

Bigelow WG Hypothermia: Its possible role in
cardiac surgery

Ann Surg 1950

Historie

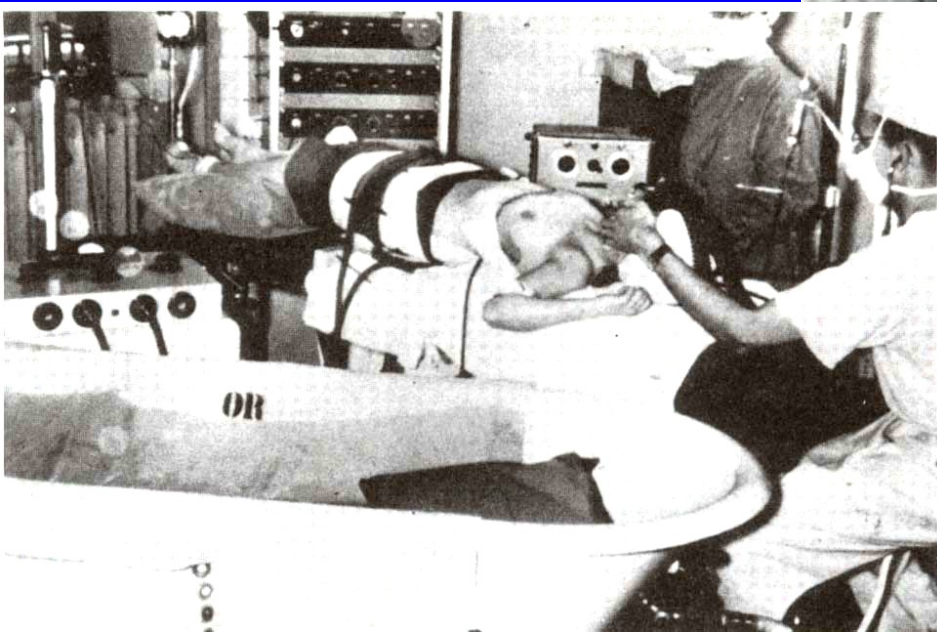
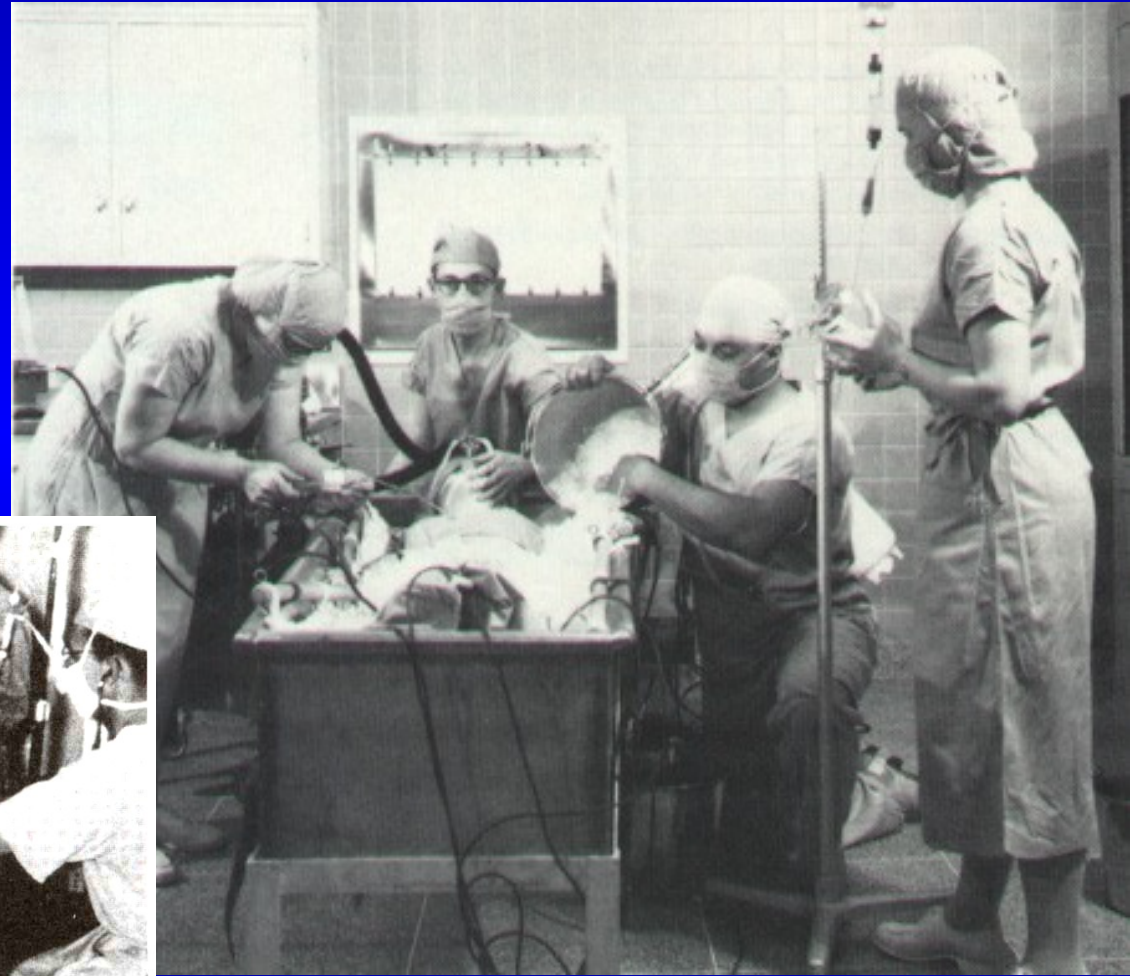
Peter Safar
„the father of CPR“

doporučoval
použití hypotermie
u pacientů po
KPCR již v r.1964

Historie

Marion

Brain Trauma Research Center, University of Pittsburgh

Hypotermie 32-33°C po dobu 24h u 20 pacientů s kraniocerebrálním poraněním

Ve srovnání s kontrolní skupinou výrazné snížení ICP - o 40%

Nebyl zjištěn rozdíl v počtu komplikací

Marion et al The use of therapeutic hypothermia for patients with severe head injuries

J Neurosurg 1993

Patofyziologie

cévní mozková příhoda

poranění mozku

náhlá zástava oběhu

posthypoxická encefalopatie

**akutní infarkt myokardu
kardiochirurgie**

cévní mozková příhoda

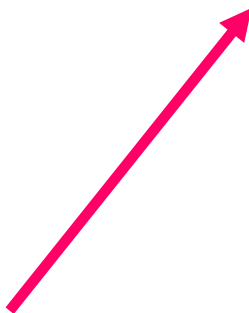
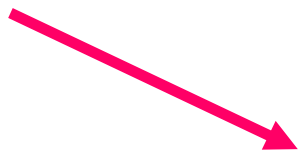
poranění mozku

Ischémie

náhlá zástava oběhu

posthypoxická encephalopatie

**akutní infarkt myokardu
kardiochirurgie**

Průtok krve mozkiem

CBF

fyziologické hodnoty

- 50 ml/min na 100g mozkové tkáně
- 700-900 ml/min
- 15% minutového CO

CMRO₂

3,5-4ml/100g/min

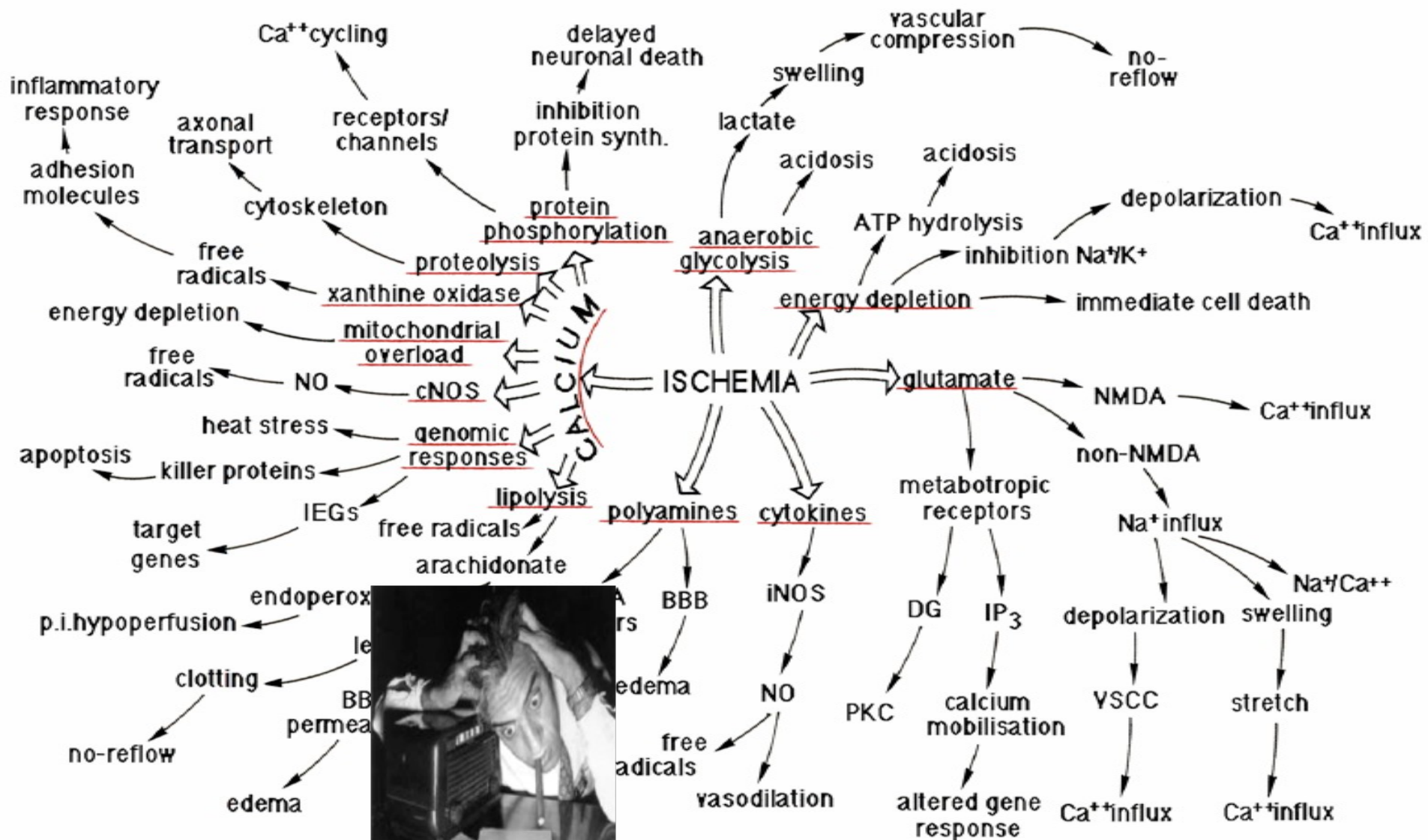
- elektrická aktivita neuronu = 50% spotřeby
- udržení buněčné homeostázy = 50%

Snížený průtok krve mozkiem

---

20 ml/ 100 gm/ min	....	izoelektrické EEG
10 ml/ 100 gm/ min	....	pokles ATP (5min)
	....	anoxická depolarizace
	....	porucha homeostázy
	....	aktivace ischemické kaskády

Následky ischemie (zjednodušeně)

Ischemická kaskáda

---

energetický kolaps => **akumulace laktátu**

poškození membrán => **edém**

presynaptické uvolnění neurotransmiterů

- **excitatorní aminokyseliny (glutamát)**
- **influx Na a Ca do buňky**
- **aktivace fosfolipázy - hydrolýza membrán**
- **poškození cytoskeletárních struktur**
- **uvolnění mastných kyselin - volné radikály**

smrt buňky

apoptóza

Neuroprotektivní metody

- farmakologické prostředky
- jiné techniky

vedoucí ke zlepšení konečného neurologického výsledku léčby u nemocných

s rizikem vzniku ischemie mozkové tkáně

Farmakologická neuroprotektce

- snaha o zvýšení CBF v ischemické oblasti
- snížení metabolismu a ICP
- inhibice akumulace laktátu
  - aktivity excitatorních neurotransmitterů
  - influxu Ca do buňky
  - lipoperoxidace
  - tvorby volných radikálů

Anestetika

Obecně snižují $CMRO_2$ - až o 50%

barbituráty, etomidat

propofol

inhalační anestetika - isofluran, sevofluran

**=> mozková tkáň je během anestezie méně
náchylná k ischemii**

**dlouhodobější neuroprotektivní účinky však
nepotvrzeny**

Farmakologická neuroprotektce

Ca blokátory

- nimodipin, nicardipin

glukokortikoidy

- lazaroidy

cytokiny

- interleukin 1, interleukin 6, TNF

využitelnost v klinické praxi u KCP minimální
(Doppenberg, 1997)

Neuroprotektivní účinky hypotermie

---

snížením metabolismu => snížení CMRO₂

- **přibližně o 7% na každý 1°C**

snížení ischemií indukovaného uvolnění
excitatorních aminokyselin

- **pozorováno i při mírných stupních hypotermie**

Zornow MH

University of Texas, Galveston

J Neurosurg Anesthesiol Apr 1995

Neuroprotektivní účinky hypotermie

↓ produkce laktátu

↓ lipidové peroxidace

↓ akumulace neutrofilů

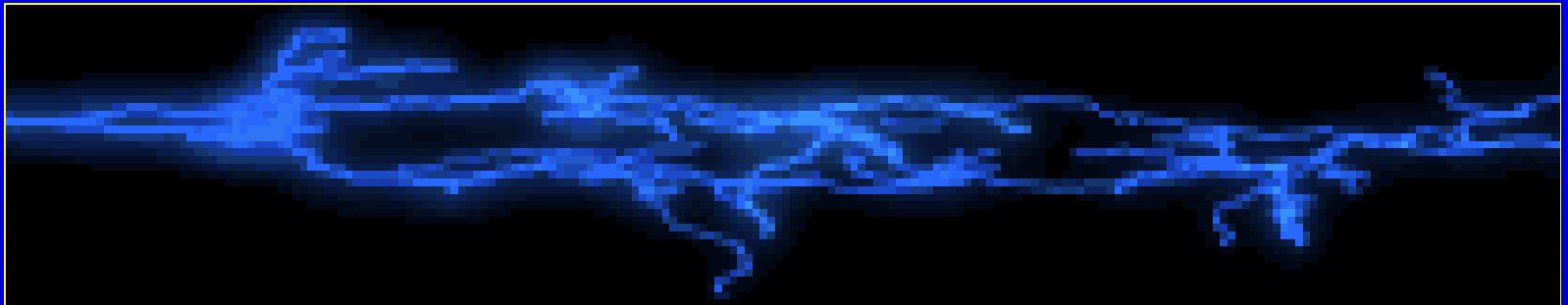
- inhibice apoptózy

- prevence translokace protein kinazi C

Neuroprotektivní účinky hypotermie

- stabilizace krevně-mozkové bariéry
- prevence poškození mikrotubulů
- inhibice poškození axonálních neurofilament
↓ calpainem indukované proteolýzy

Disrupce axonů při difúzním axonálním poškození

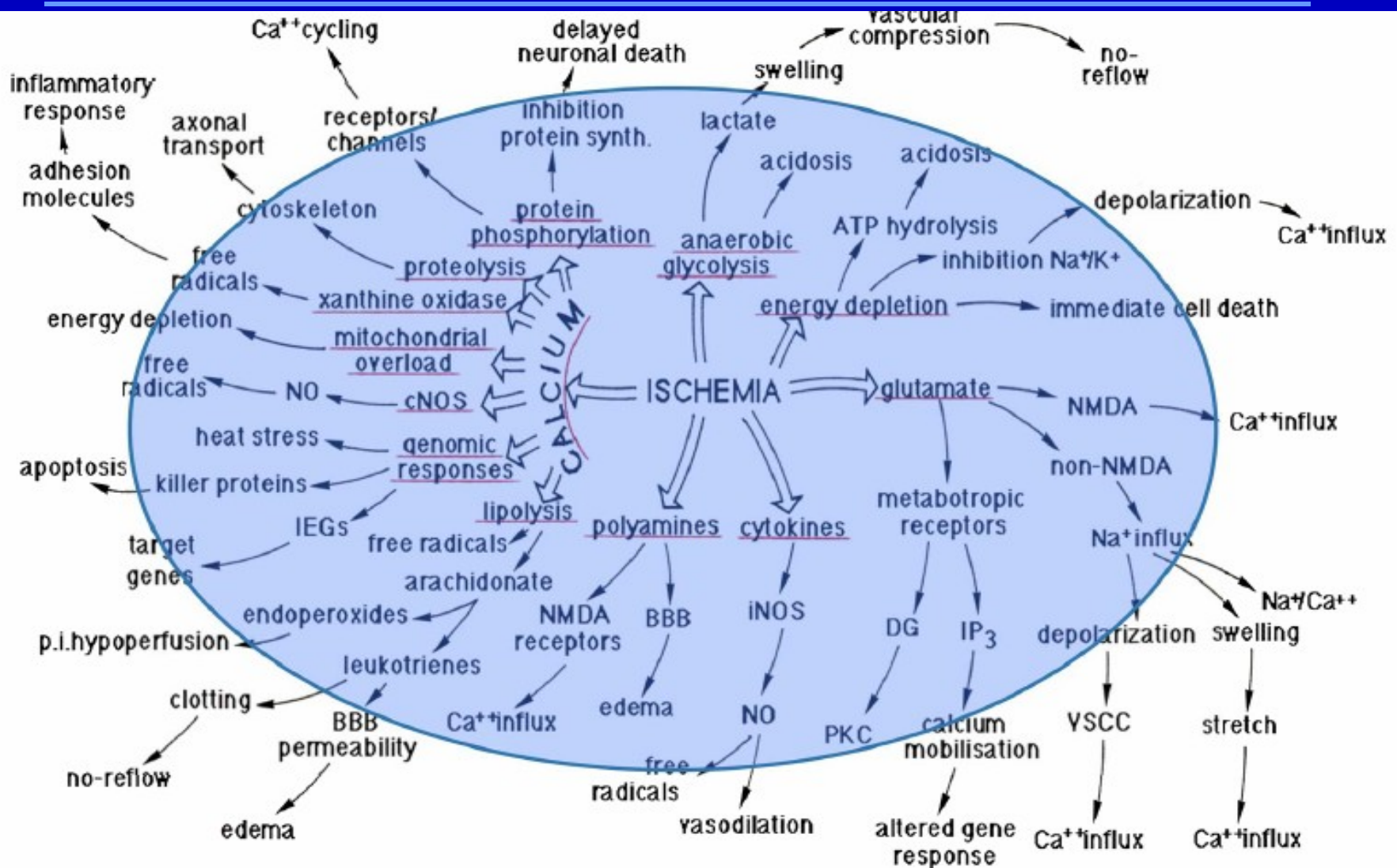

**Možnou příčinou efektivnosti hypotermie je
multifaktoriální ovlivnění ischemické kaskády**

W. Dalton Dietrich

**Departments of Neurological Surgery,
Neurology, Cell Biology and Anatomy
University of Miami, USA**

Působení hypotermie

Řízená hypotermie

---

cílené snížení tělesné teploty

mírná

36,5-34°C

střední

33,5-28°C

hluboká

27,5-17°C

V experimentu je neuroprotektivní účinnost hypotermie ověřena na rozličných zvířecích modelech

**Akutní diseminovaná
encephalomyelitida**
Level IV

**Grand mal
křeče**
Level IV

**Srdeční zástava
z nekardiálních
příčin**
Level IV

**Septická
encefalopatie**
Level IV

**Hypovolemický
šok**
Level IV

**Peroperačně
(kardiochirurgie, cévn
í a neurochirurgie)**
Level III

**Perinatální
asfyxie**
Level I

**Post anoxická
encefalopatie
KT/KF**
Level I

**Post anoxická
encefalopatie
Asystolie/PE**
Level III

**KCP- zlepšený
outcome**
Level IIA

**Minimalizace poškození
myokardu během
ischémie/reperfúze**
Level III

Možné indikace k použití řízené hypotermie

KCP- snížení ICP
Level I

**Prevence poškození
myokardu v
kardiochirurgii**
Level IV

Ischemie míchy
Level IV

SAK
Level IV

**CMP- zlepšený
outcome**
Level III

**CMP-
snížení ICP**
Level III

**Léčba kardiogenního
šoku**
Level III

**Prevence
postkontrastní
nefropatie**
Level III

**Jaterní
encefalopatie
(snížení ICP)**
Level III

**Bakteriální
meningitida**
Level III

**ARDS
zlepšení oxygenace**
Level IV

Míšní kontuze
Level IV

**Léčba horečky při neurologickém
onemocnění**
Level IIB

**Akutní diseminovaná
encephalomyelitida**
Level IV

**Grand mal
křeče**
Level IV

**Srdeční zástava
z nekardiálních
příčin**
Level IV

**Účinnost
klinicky ověřena**

**Peroperačně
(kardiochirurgie, cévn
í a neurochirurgie)**
Level III

**Perinatální
asfyxie**
Level I

**Post anoxická
encephalopatie
KT/KF**
Level I

**Post anoxická
encephalopatie
Asystolie/PE**
Level III

**KCP- zlepšený
outcome**
Level IIA

**Minimalizace poškození
myokardu během
ischémie/reperfúze**
Level III

**Možné indikace k použití
řízené hypotermie**

KCP- snížení ICP
Level I

**Prevence poškození
myokardu v
kardiochirurgii**
Level IV

Ischemie míchy
Level IV

SAK
Level IV

**CMP- zlepšený
outcome**
Level III

**CMP-
snížení ICP**
Level III

**Léčba kardiogenního
šoku**
Level III

**Prevence
postkontrastní
nefropatie**
Level III

**Jaterní
encephalopatie
(snížení ICP)**
Level III

**Bakteriální
meningitida**
Level III

**ARDS
zlepšení oxygenace**
Level IV

Míšní kontuze
Level IV

**Léčba horečky při neurologickém
onemocnění**
Level IIB

**Akutní diseminovaná
encephalomyelitida**
Level IV

**Grand mal
křeče**
Level IV

**Srdeční zástava
z nekardiálních
příčin**
Level IV

**Klinicky
testováno**

**Peroperačně
(kardiochirurgie, cévn
í a neurochirurgie)**
Level III

**Perinatální
asfyxie**
Level I

**Post anoxická
encephalopatie
KT/KF**
Level I

**Post anoxická
encephalopatie
Asystolie/PE**
Level III

**KCP- zlepšený
outcome**
Level IIA

**Minimalizace poškození
myokardu během
ischémie/reperfúze**
Level III

**Možné indikace k použití
řízené hypotermie**

KCP- snížení ICP
Level I

**Prevence poškození
myokardu v
kardiochirurgii**
Level IV

Ischemie míchy
Level IV

SAK
Level IV

**CMP- zlepšený
outcome**
Level III

**CMP-
snížení ICP**
Level III

**Léčba kardiogenního
šoku**
Level III

**Prevence
postkontrastní
nefropatie**
Level III

**Jaterní
encephalopatie
(snížení ICP)**
Level III

**Bakteriální
meningitida**
Level III

**ARDS
zlepšení oxygenace**
Level IV

Míšní kontuze
Level IV

**Léčba horečky při neurologickém
onemocnění**
Level IIB

Anoxické poškození mozku po resuscitaci oběhu

European HACA trial, Nejm 2002

SUBJECTS: 273 patients with out-of-hospital VT/VF arrest

- **Ages 18-75**
- **Interval from collapse to ROSC <60 mins**

INTERVENTION: 32-34°C for 24 hours

- **Mean 8 hours from initiation of cooling to temperature <34°C**

OUTCOME MEASURE: Survival with minimal or moderate disability at 6 months

55% hypothermic vs 39% normothermic

Mild therapeutic hypothermia to improve the neurologic outcome after cardiac arrest

---

multicentrická studie u pac. resuscitovaných po srdeční zástavě následkem komorové fibrilace

- hypotermie 32-34°C po dobu 24 hodin

– U hypotermické skupiny dobrý neurologický stav u 55% oproti 39% kontrolní normotermní skupiny

– mortalita po 6 měsících 41 a 55%

- hypotermie zvyšuje počet pac. s dobrým neurologickým výsledkem a snižuje mortalitu

The Hypothermia after Cardiac Arrest Study Group

A Engl J Med 2002 Feb 21;346(8):549-56.

Australská studie- Bernard NEJM 2002

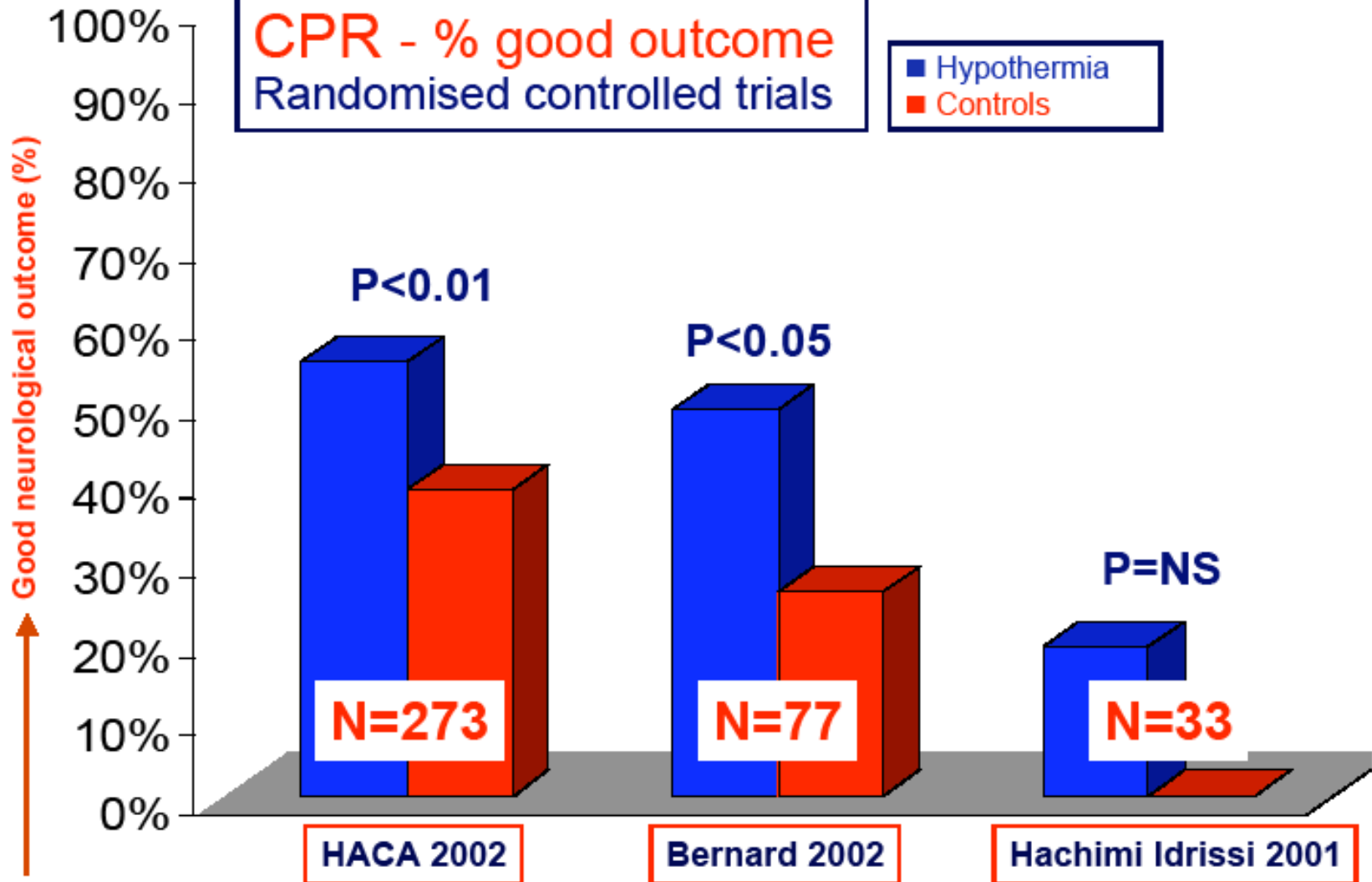
35 vs 21%

TABLE 5. OUTCOME OF PATIENTS AT DISCHARGE FROM THE HOSPITAL.

OUTCOME*	HYPOTHERMIA (N=43)	NORMOTHERMIA (N=34)
	number of patients	
Normal or minimal disability (able to care for self, discharged directly to home)	15	7
Moderate disability (discharged to a rehabilitation facility)	6	2
Severe disability, awake but completely dependent (discharged to a long-term nursing facility)	0	1
Severe disability, unconscious (discharged to a long-term nursing facility)	0	1
Death	22	23

CPR - % good outcome
Randomised controlled trials

■ Hypothermia
■ Controls

Good
outcome:

+16%
Relative: +39%

+23%
Relative: +78%

+19%
Relative: NA

Léčebná hypotermie

Součást doporučených postupů (EBM grade B) u nemocných úspěšně resuscitovaných po NZO

**„ ... pacienti v bezvědomí s obnoveným oběhem po NZO by měli být chlazení na 32-34°C po dobu 12-24 hodin...
...když výchozí „ rytmus “ byla komorová fibrilace...“**

„ ... chlazení může být přínosné i po jiných rytmech vedoucích K NZO v nemocnici...“

International Liason Committee for
Resuscitation.

Postresuscitation support, Circulation 2005

Studie KARIM

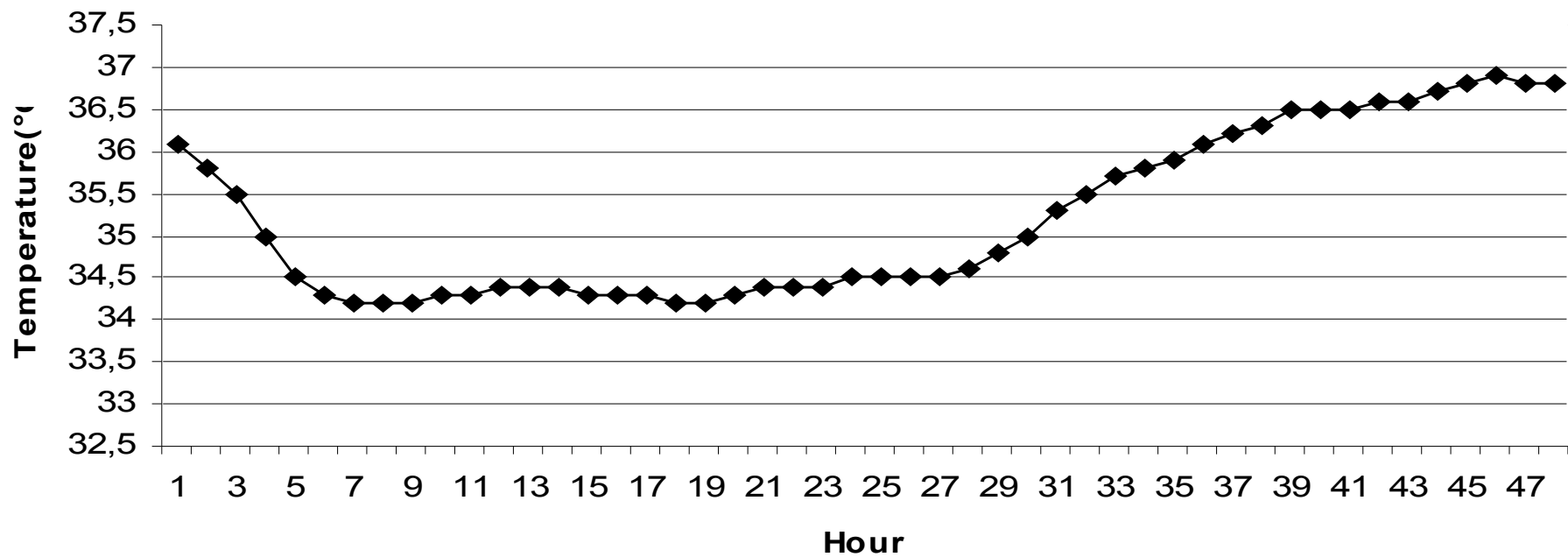
---

90 nemocných po náhlé zástavě oběhu

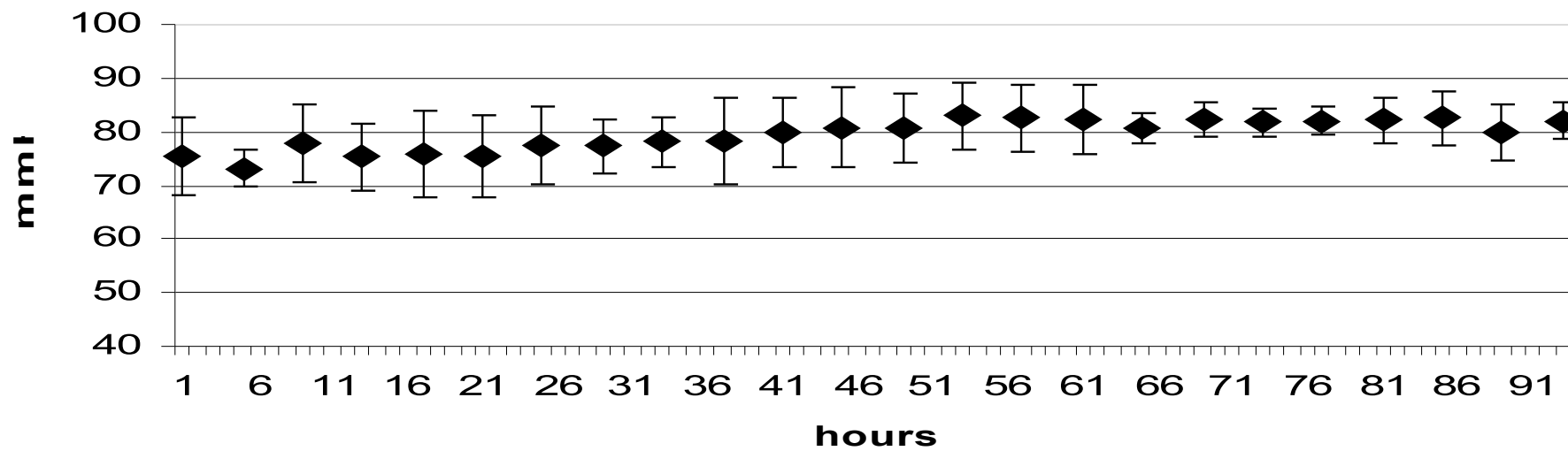
U 43 nemocných zavedena hypotermie 34-35°C po dobu 24 hodin

chlazení Blanketrol II

MAP

Výsledky léčby a mortalita

Dobry neurologicky vysledek	21/43 (49%)
Úmrtí	12/43 (28%)
v nemocnici	10
po propuštění	2

Aplikace hypotermie – realita?

Německo – ICU (n 735)

Mild hypothermia after cardiac arrest?

Yes	23%
No	77%
No (but planned)	10%
No (no experience)	20%
No (technically too difficult)	19%
No (not evidence-based)	11%
No (no reason given)	33%

„Mild therapeutic hypothermia is underused...“

Wolfrum S et al., Resuscitation

2007

Hypothermia network-multicentrická studie

- **1000 pacientů s anoxickým poškozením mozku**
  - **6 států**
  - **výsledky obdobné jako v předchozích studiích**
    - **CPC 1+2**   **41%**
    - **CPC 3**   **4%**
    - **CPC 4**   **7%**
    - **CPC 5**   **48%**
  - **u 66% pacientů použita metoda povrchového chlazení**
- **zatím nepublikované údaje**

Hypotermie – praktický postup na KARIM

Indikace:

posthypoxická encephalopatie- nemocní resuscitovaní z důvodu fibrilace komor, nemocní resuscitovaní pro srdeční zástavu.

kranocerebrální poranění s GCS nižší než 8

subarachnoidální krvácení (při přítomnosti vazospasmů)

Je vhodné zvážit zavedení mírné řízené hypotermie u nemocných s rozsáhlým mozkovým infarktem, encephalopatie následkem jaterního selhání a perinatální asfyxie. K dalším potenciálním indikacím náleží infarkt myokardu z důvodu snížení rozsahu reperfúzního poškození.

Hypotermie – praktický postup na KARIM

Dle současných poznatků by řízená hypotermie neměla být používána u pacientů s těžkým kardiogenním šokem, u těhotných a u nemocných s primární koagulopatií.

Trombolytická léčba není kontraindikací použití řízené hypotermie.

Způsob chlazení

---

infúze 1000-2000ml krystaloidů nebo koloidů s teplotou 6°C do periferní žíly rychlostí 1000ml/30min. Možné je také zahájení chlazení přístrojem Blanketrol.

následné udržování tělesné teploty v rozmezí 32 - 34°C pomocí chladících matrací přístrojem Blanketrol po dobu minimálně 24.hodin u pacientů po resuscitaci. V jiných indikacích je vhodné pokračovat v zavedené hypotermii po dobu 48-72.hodin, v případě zvýšeného ICP u pacientů s KCP i déle. Chladící matrace jsou uloženy pod a na pacienta tak, aby byly v co největším možném kontaktu s tělesným povrchem nemocného- možná kombinace s chlazením proudícím vzduchem, je možné podání antipyretik

Blanketrol III Cincinnati Sub Zero

Léčba třesu

---

1. zahřívání kožního povrchu (končetin v případě povrchového chlazení)
2. meperidin 50-100mg
propofol 5-50 mcg/kg/min
dexmedetomidin 1 mcg/kg/10min dále infúze
0,3-1,5 mcg/kg/hod
fentanyl 25-75 mcg
magnézium
3. nedepolarizující svalová relaxancia

Zahřívání do normotermie !

---

optimálně rychlostí 0,1 – 0,25 °C/hodinu !

Měření teploty

- termistor plicnicového katétru-standard
- tympanická membrána
- nasopharyngeálně
- v jícnu
- **močový měchýř**
- rektálně
- kožní teplota

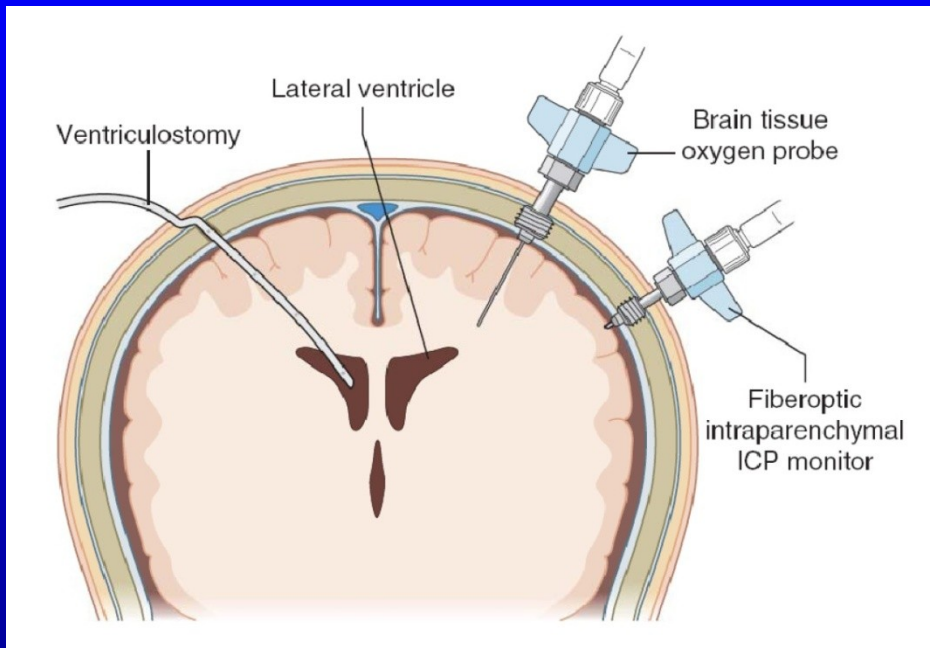
Měření teploty

Mozek-lokalizace shodná s monitorací ICP

- epidurálně
- intraventrikulárně
- intraparenchymálně

teplotní rozdíly uvnitř mozku 0,4-1°C

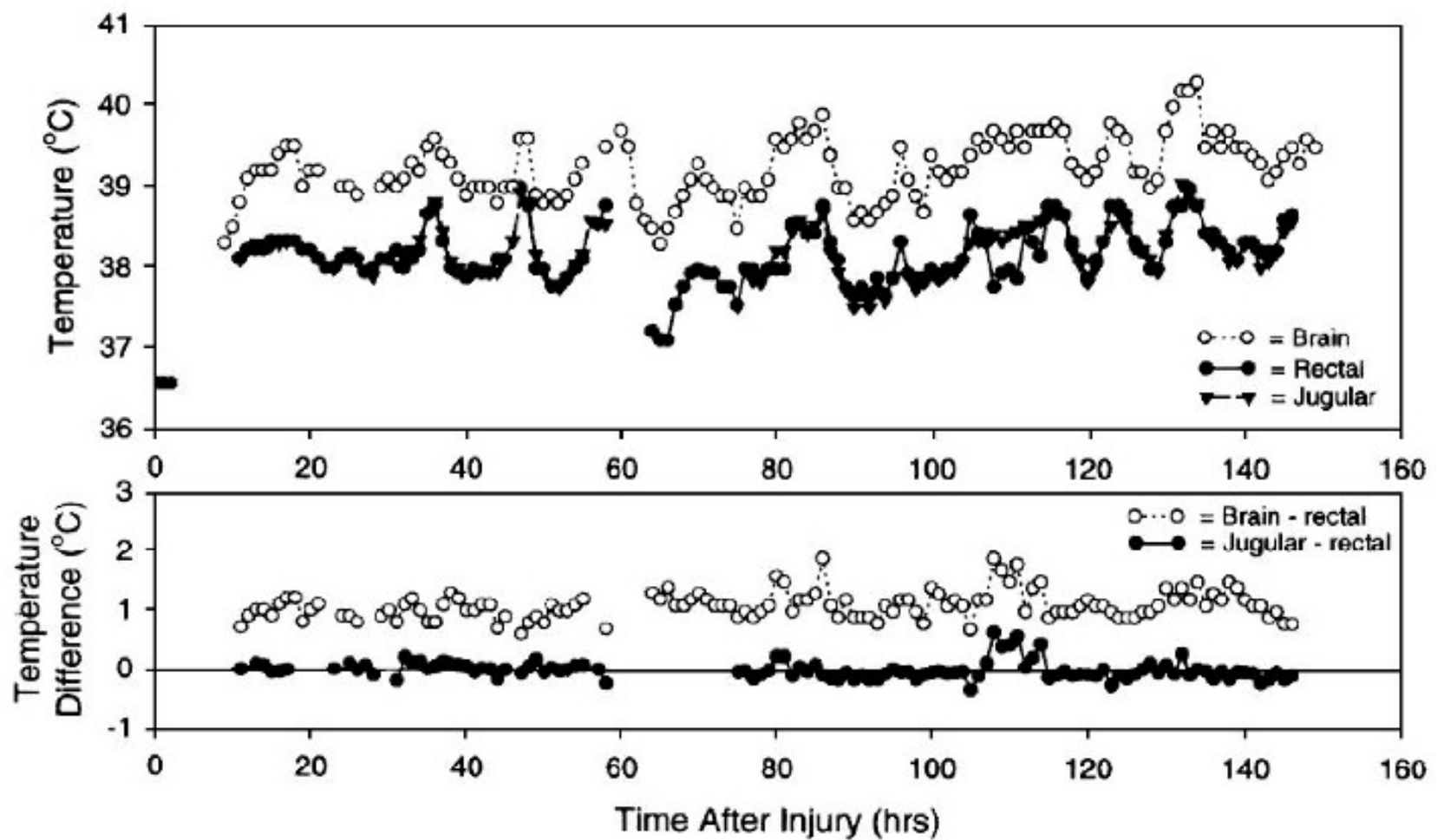
Noninvasive Measurements of Human Brain Temperature Using Volume-Localized Proton Magnetic Resonance Spectroscopy

Ron Corbett, Abbot Laptok and Paul Weatherall

Parameter	Age (yrs)	Wt (kg)	T _{forehead} (°C)	T _{oral} (°C)	T _{brain-FL} (°C)	T _{brain-TH} (°C)
Mean	38	70	34.0	36.5	37.2	37.7
±SD	4	15	1.1	0.6	0.6	0.6
Range	11	45	3.4	1.9	1.8	1.7

Table 1. Physiological data and temperatures for human subjects

Romano et al., Brain temperature exceeds systemic temperature in head-injured patients.
Crit care Med 1998;562-567

Romano et al., Brain temperature exceeds systemic temperature in head-injured patients.
 Crit care Med 1998;562-567

Teplotní gradient

- u zdravých jedinců

teplotní gradient až 2°C mezi TT tělesného jádra a mozku

- u pacienta s traumatem mozku až 4°C

Měření teploty

**Doporučení: monitorace teploty tělesného jádra
na dvou místech**

- močový katétr Kendall s termistorem
- jícnový teploměr

Klinické použití hypotermie v současnosti

Anoxické poškození mozku- stav po KPCR

Neurochirurgie

- trauma mozku
- operační výkony

Neurologie

- cévní mozkové příhody

Perinatální asfyxie

Jaterní encefalopatie

ARDS...

Význam kraniocerebrálních poranění

---

nejčastější příčina smrti mladých dospělých jedinců
- **častá příčina celoživotní invalidity**

Jennett 1991

Působení hypotermie u poranění mozku

- snižuje poškození krevně mozkové bariéry
- snižuje tvorbu edému
- snižuje ICP
- snižuje zánětlivou odpověď

Jiang JY, J Cereb Blood Flow Metab 2005
Sue Ihro, J Neurotrauma 2004

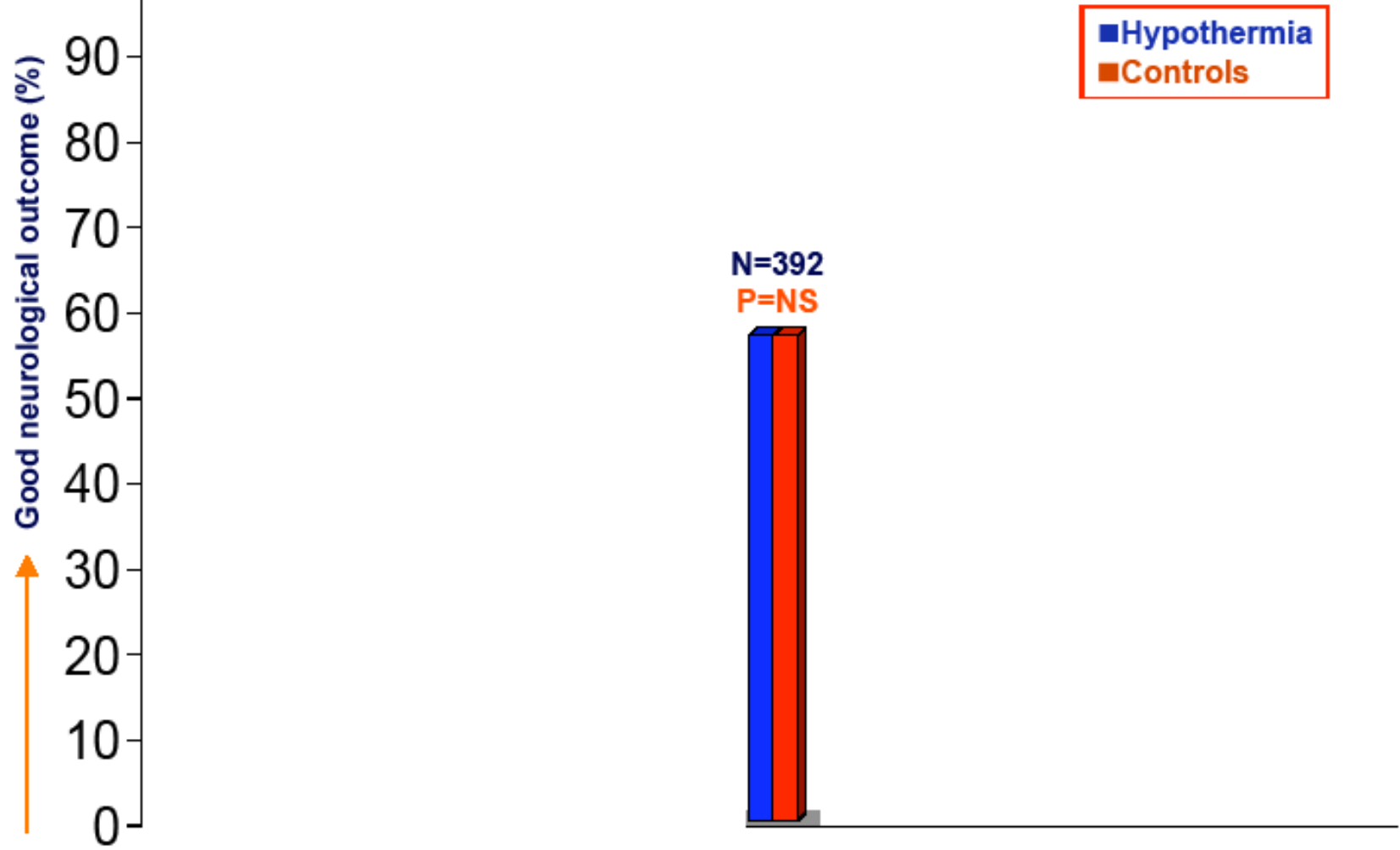
Mírná hypotermie je účinná

Model srdeční zástavy;

- modelu asfyxie;
  - experimentů s KCP;
  - experimentů s ischemickou CMP;
  - experimentu u SAK
  - u všech typů neurologického poškození
-
- mozek (prevence/snížení poškození mozku);
  - srdce (prevence/snížení poškození myokardu);
  - ledviny, další orgány?

Hypothermia after TBI (patients with high ICP)

Clifton
2001

Lack of effect of induction of hypothermia after acute brain injury

- randomizovaná studie, 392 pacientů 1994-98**
- cílová teplota 33°C**

Neuspokojivý výsledek léčby: 57% v obou skupinách

Mortalita: 28% hypotermické skupině

27% normotermické skupině

Závěr: Léčba mírnou hypotermií s TT 33°C není účinná u pacientů s těžkým poraněním mozku

Kritika studie

- významné rozdíly ve výsledcích jednotlivých center
- vyšší počet výskytu epizod hypotenze v hypotermní skupině
- CPP pouze nad 50 mmHg
- nejasné okolnosti sedace a analgezie
- nejednotnost obou skupin
  - hypotenze při příjímání
  - použití manitolu
  - použití hyperventilace

Efektivnost hypotermie?!

Cíle práce

---

1. Ověřit bezpečnost použití mírné hypotermie 34°C u pacientů s těžkým KCP
  - účinky na oběhovou soustavu
  - koagulační systém
  - vnitřní prostředí
2. Zjistit vliv mírné hypotermie na **ICP**
3. Zjistit vliv mírné hypotermie na **CPP**

Cíle práce

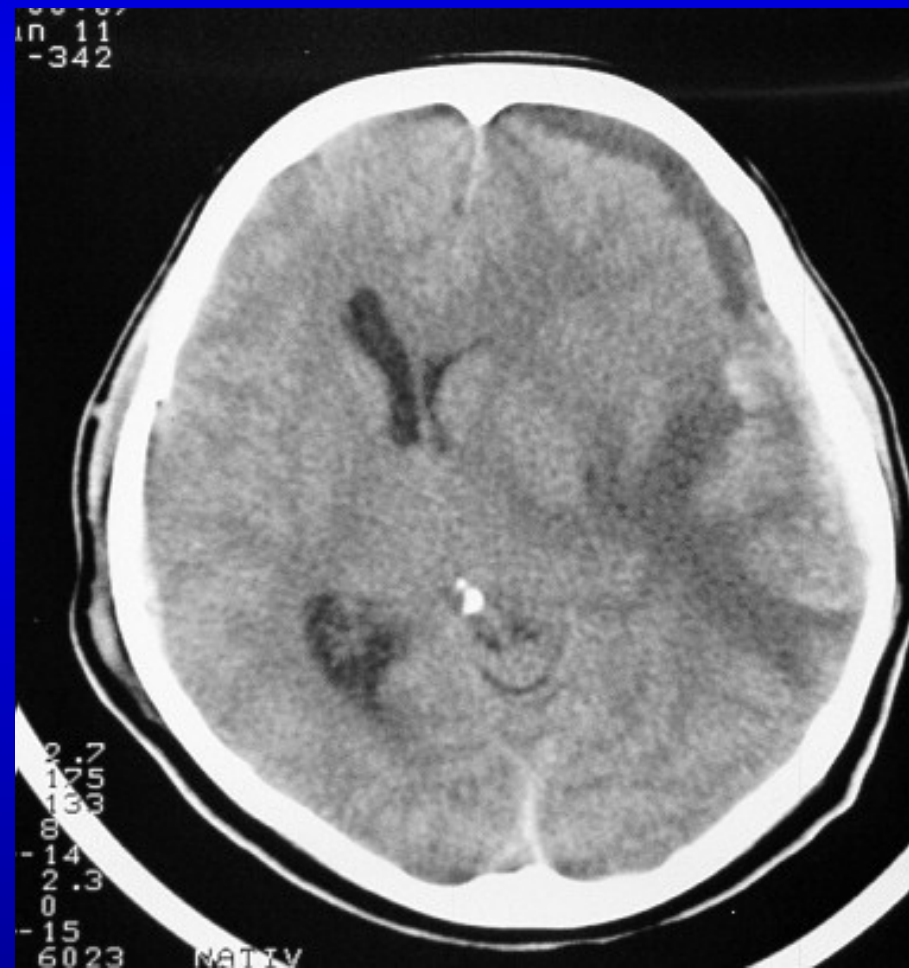
---

4. Zjistit vliv mírné hypotermie na **SvjO₂**
5. Porovnáním souboru pacientů, u kterých byla použita mírná hypotermie 34°C po dobu 72 hodin, s kontrolním souborem se pokusit zjistit vliv řízené hypotermie na konečný **neurologický výsledek léčby**

Soubor pacientů

- 72 pacientů s těžkým KCP
Glasgow Coma Score < 8
- průměrný věk 41 let
- 51 mužů
- 21 žen
- Vyřazení**
  - starší 60 let
  - infaustní prognóza
    - oboustranná mydriáza
    - areflexie nad C1

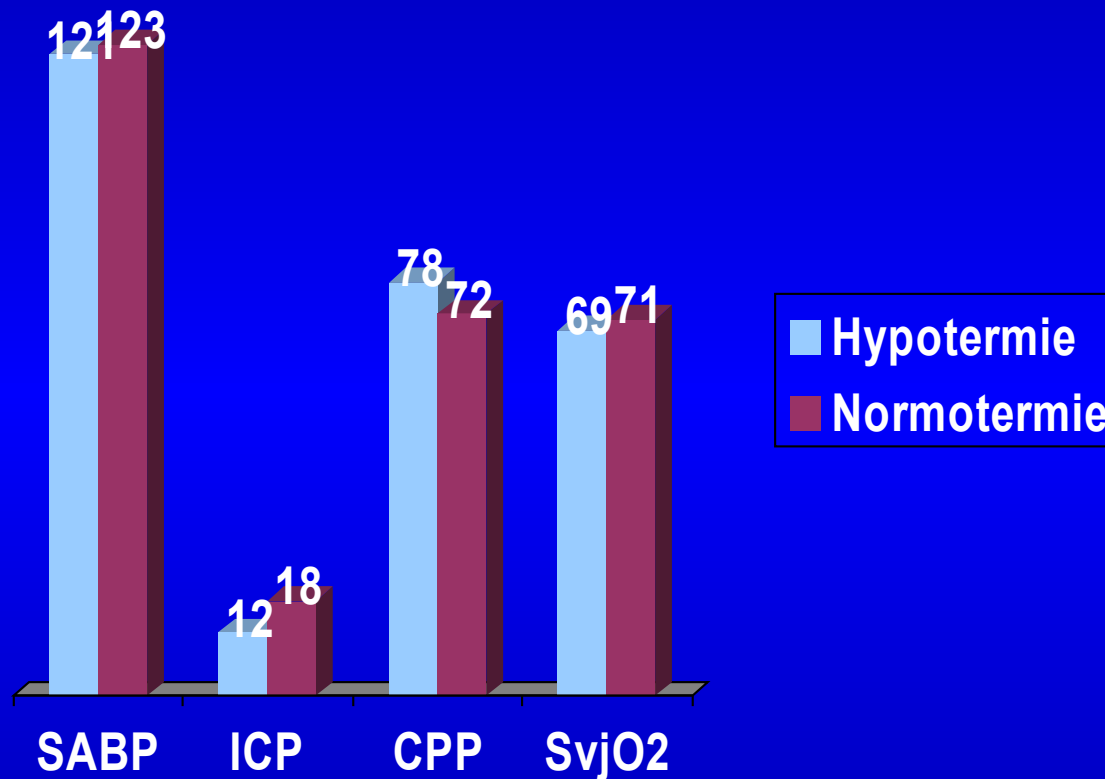

Soubor pacientů

- skupina bez použití hypotermie
  - **léčba dle zásad EBIC**
- skupina s použitím hypotermie
  - **European Brain Injury Consortium**
a řízená hypotermie 34°C 72 hodin
- cirkulující vodní matrace
  - Blanketrol II, Cincinnati Sub-Zero**
- požadovaná teplota do 15 hod po poranění

Výsledky SABP, ICP, CPP a SvjO₂,

Hypotermie průkazně snižuje ICP (p = 0,0001)

Hypotermie průkazně zvyšuje CPP (p = 0,0001)

Hypotermie neovlivňuje SABP a SvjO₂

Hodnocení výsledného neurologického nálezu

Glasgow Outcome Scale

- uspokojivý

- **dobrý výsledek** **5**
- **střední postižení** **4**

- neuspokojivý

- **těžké postižení** **3**
- **vegetativní stav** **2**
- **smrt** **1**

Celková morbidita a mortalita hodnocená pomocí GOS

GOS	Normotermie (n=37)	Hypotermie (n=35)
5	13	18
4	5	12
3	5	0
2	3	0
1	11	5
GOS	3,16 ± 1.69	4,09 ± 1,36

p = 0,0131

Nepárový t-test

F test - shodnost rozptylů

– **průkazný rozdíl p < 0,05**

Výsledky u pac. s primárním poraněním

	Normotermie (n=17)	Hypotermie (n=21)	
GCS	4,59 ± 1,37	4,62 ± 1,24	p = 0,9426
GOS	3,47 ± 1,74	3,71 ± 1,62	p = 0,4470

a kompresí mozku extracerebrálním hematomem

	Normotermie (n=17)	Hypotermie (n=21)	
GCS	4,00 ± 1,08	4,50 ± 1,34	p = 0,2377
GOS	2,90 ± 1,65	4,64 ± 0,50	p = 0,0006

Mírná hypotermie 34°C 72 hodin

Zlepšuje uspokojivý neurologický výsledek

– **30 pacientů - 85%**

37% nárůst oproti normotermní skupině

Snižuje ICP

– **12 ± 5 mmHg**

33% snížení oproti normotermii 18 ± 7

Zvyšuje CPP

– **78 ± 6 mmHg**

8% zvýšení oproti normotermii 72 ± 4

Nežádoucí účinky hypotermie

---

poruchy srdečního rytmu

- A-V blokáda I.stupně
- rozšíření QRS komplexu
- obrácené T na EKG

koagulopatie

**výskyt komplikací závisí na stupni hypotermie -
především při TT pod 33°C**

Mírná hypotermie 34°C 72 hodin

- minimální nežádoucí účinky
- za komplexní monitorace bezpečně použitelná metoda i u polytraumat

vhodná zejména u těžkých KCP s GCS 5 - 7 a extracerebrálním hematodem

Induced hypothermia and fever control for prevention and treatment of neurological injuries

Kees H Polderman

Lancet 2008; 371: 1955-69

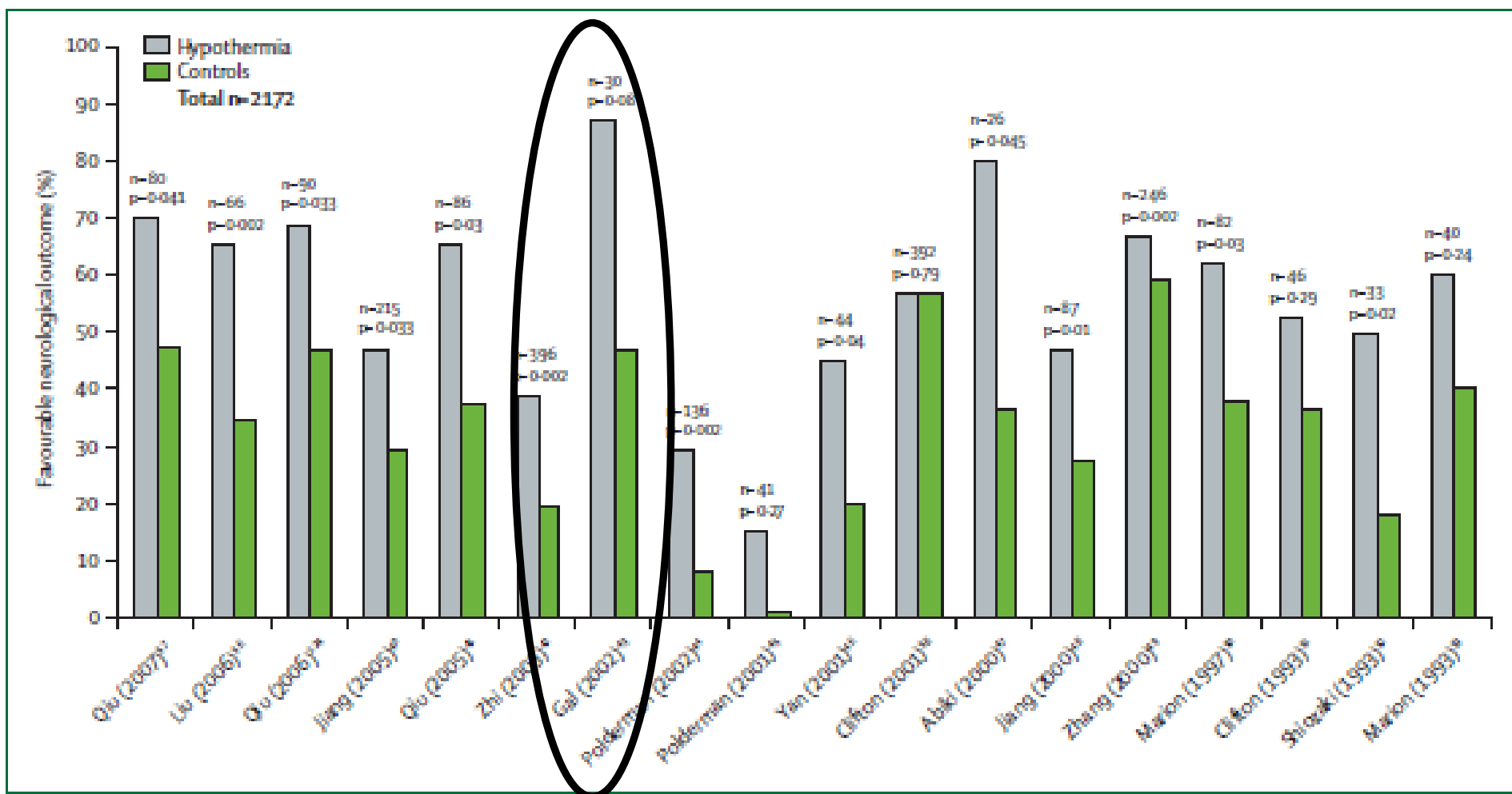

Figure 4: Clinical trials assessing the effects of hypothermia on neurological outcome in patients with traumatic brain injury and intracranial hypertension

Závěr

Hypotermie snižuje ICP (level 1 evidence)

Výsledky studií hodnotících konečný neurologický výsledek léčby nejsou jednoznačné – data svědčí o dostatečné účinnosti při správné aplikaci hypotermie

Zcela zásadní by měla být snaha o zachování normotermie u pacientů s KCP

EUROTHERM

This web site is under construction

This ground breaking trial aims at evaluating if therapeutic hypothermia (32-35°C) reduces death and disability after intracranial hypertension due to traumatic brain injury.

ALL EUROPEAN ICUS ARE WELCOME TO JOIN THE PROJECT

Visit the ESICM stand at the 2008 ESICM congress in Lisbon for more information (21-24 September 2008)

Participate in the Eurotherm project launch meeting on Tuesday 23rd September, 12-1 pm in room BM3 during the ESICM congress in Lisbon

This is the first trial to be launched, driven and sponsored by the ESICM.
All European ICUs are welcome to join the project.

EUROTHERM STUDY

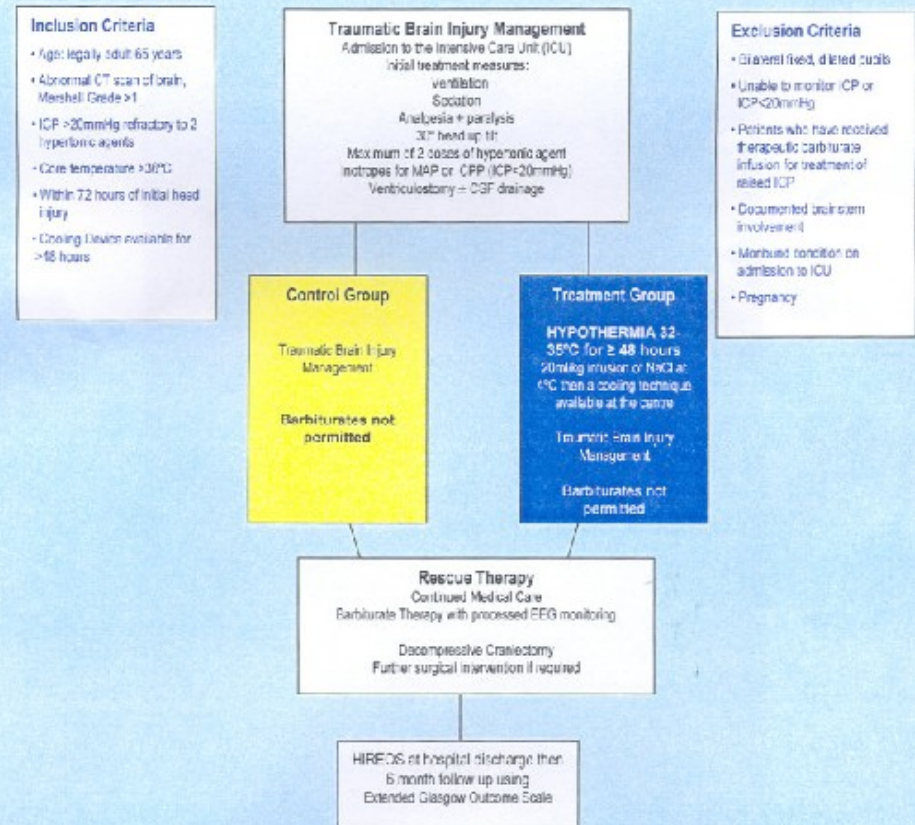

Background

Each year in the European Union, head injury results in 1,000,000 hospital admissions, the majority of the 50,000 deaths from road traffic accidents and more than 10,000 severely handicapped patients. Three quarters of these victims are young people [1].

Previous meta-analyses of hypothermia in traumatic brain injury have included varying numbers of clinical trials, based on differing assessments of the quality of randomisation and blinding procedures. All have found a trend to positive effects of hypothermia on neurological outcome, but statistical significance was reached in only two reviews [2,3].

The Eurotherm study is a randomised controlled study which will only recruit patients with refractory intracranial hypertension. The treatment duration is longer than previous studies and we have not specified a maximum duration for cooling. Cooling will be started as soon as possible in the 72 hours after injury and will continue until raised ICP is no longer dependent on temperature reduction to remain below 20mmHg.

References: 1. European Brain Injury Society (2004) www.esisociety.org/head-injury.htm 2. McIntyre et al (2003) JAMA 289: 2962-2993. Brain Trauma Foundation. American Association of Neurological Surgeons, Congress of Neurological Surgeons, Joint section on Neurotrauma and Critical Care, AANS/CNS (2007) [Journal of Neurotrauma](http://journalofneurotrauma.com) 24 (Suppl 1):E21-5.

For further information regarding the study please contact Professor Peter Andrews p.andrews@ed.ac.uk (+44 131 537 3684) or Bridget Colam, Trial Coordinator bridget.colam@ed.ac.uk

dospělí do 65 let
ICP nad 20 mmHg
léčba na ICU
Hypotermie 32-35°C
min.48 hod dále dle ICP
zahájena do 72 hodin
od úrazu
bez použití barbiturátů
v iniciální fázi
GOS po 6 měsících

Peroperační použití hypotermie

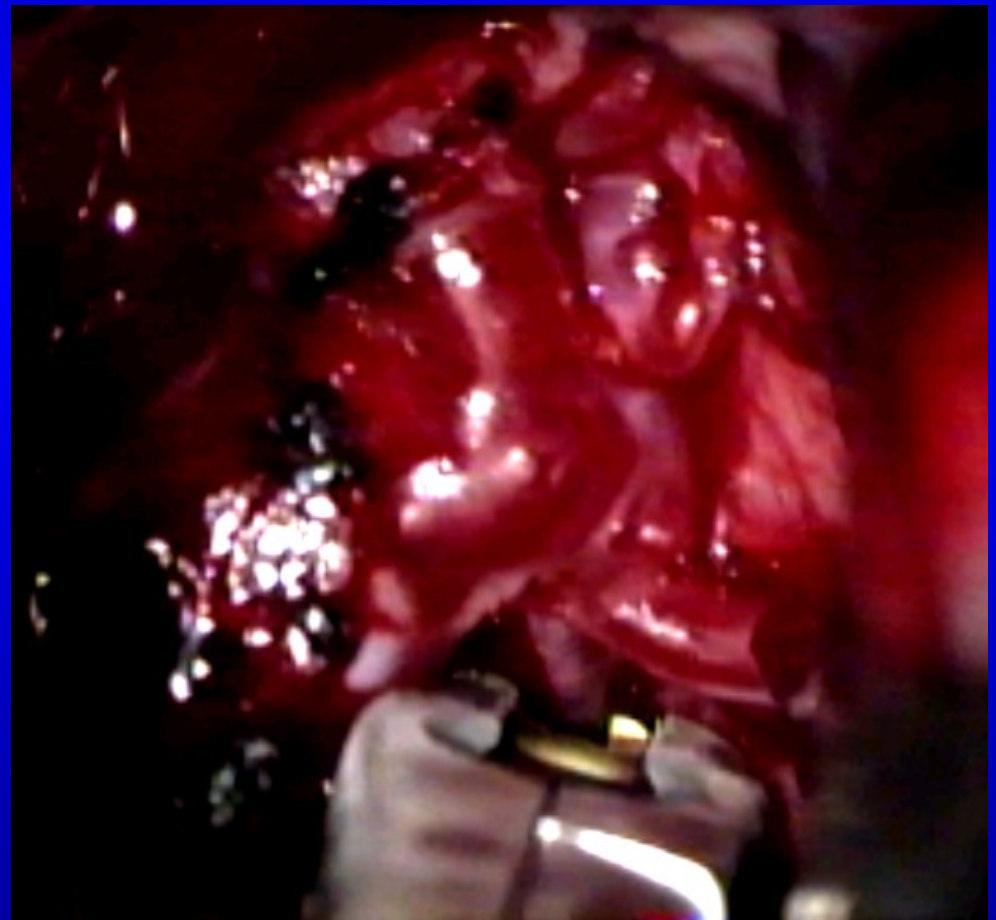

Peroperační řízená hypotermie u operací mozkových aneuryzmat

---

zvýšené riziko ischemického poškození mozkové tkáně

- vazospasmus**
- řízená hypotenze**
- dočasná svorka**

Epidemiologie mozkových aneuryzmat

---

prevalence v populaci je asi 2-5%

ruptura s následným SAK

- **10 případů na 100 000 osob/rok**

výskyt nejčastěji mezi 40 a 60 rokem věku

poměr muži : ženy 2:3

rizikové faktory

- **kouření a hypertenze**

50% postižených SAK zemře na místě

- **v naší nemocnici se operuje v průměru 50 pacientů ročně**

Anestézie

mesocain

propofol (thiopental)

midazolam

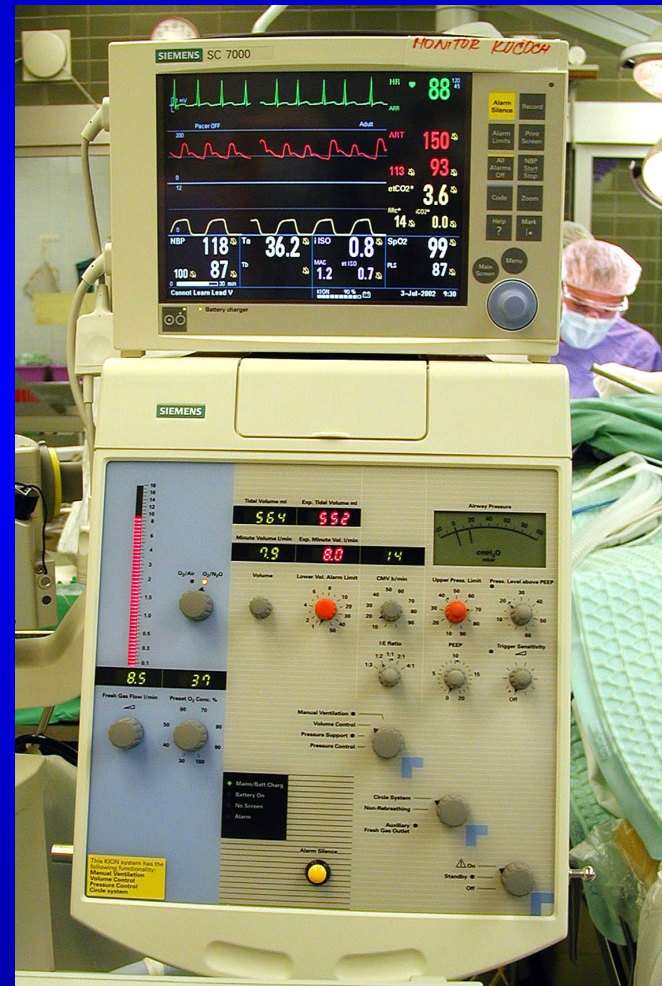
cisatracurium, rocuronium

fentanyl

sevofluran

manitol

řízená hypotenze

Monitorace

EKG, pulzní oximetrie, kapnografie, invazivní TK,
diuréza

SvjO₂

teplota tělesného jádra

jícnový teploměr
(Siemens)

močový katétr
s termistorem (Kendall)

Chlazení

---

cirkulující vodní matrace

Blanketrol III, Cincinnati Sub - Zero, Cincinnati

teplota matrací 15°C

konec aktivního chlazení při TT 35°C

cílová TT 34°C

po ukončení výkonu

na mozku

zahřívání

- teplota matrace 40°C

Výsledky

čas anestezie	358 ± 49 min
teplota tělesného jádra	
úvod do anestézie	37,1 ± 0,4°C
nejnižší dosažená	33,8 ± 0,4°C
pooperačně	35,8 ± 0,5°C
krevní ztráty	430 ± 130 ml

požadovaná TT 34°C dosažena u všech nemocných

Výsledky

---

rychlost chlazení	0,9 ± 0,3°C/h
rychlost zahřívání	0,7 ± 0,4°C/h
dočasná svorka	8 pacientů
čas naložení	4-12 min

Konečný neurologický výsledek

dobrý neurologický stav	35 pacientů (92%)
vegetativní stav	1
úmrtí	2

Závěr

Naše technika s použitím dvou cirkulujících vodních matrací je vhodná k dosažení požadované TT blízke 34°C.

Řízená mírná hypotermie je bezpečnou neuroprotektivní metodou k ochraně mozkové tkáně před ischemickým infarktem během elektivních neurochirurgických výkonů.

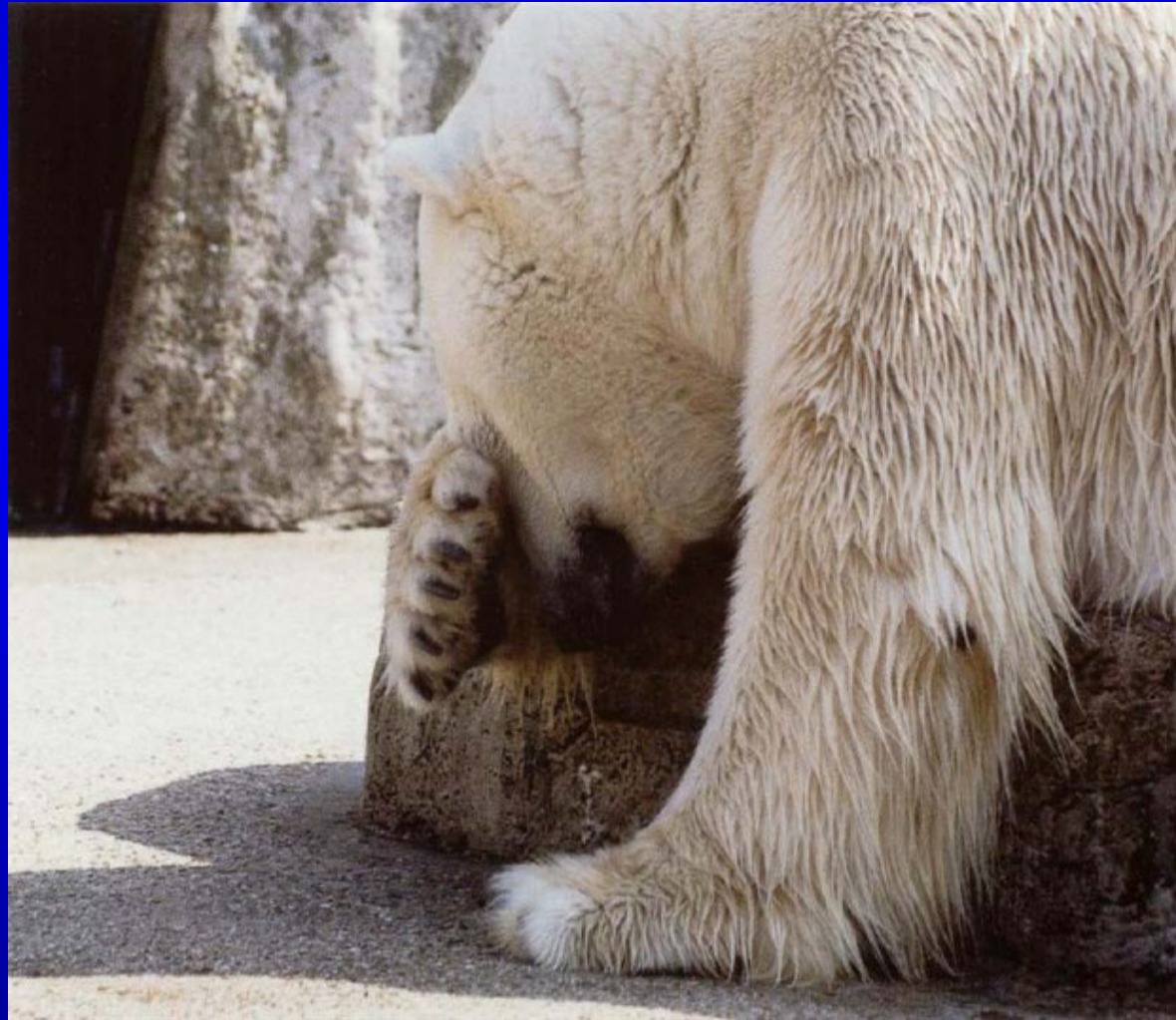
Multicentrická studie organizovaná National Institute of Health
1 000 pacientů

- **Konečný neurologický výsledek shodný v obou skupinách (hypotermie a kontrolní normotermie)**

**Hypotermie
není doporučena**

Dotazníková studie v USA

**hypotermii peroperačně
používá téměř 80%
neuroanesteziologů**

Klinické použití hypotermie v současnosti

Anoxické poškození mozku- stav po KPCR

Neurochirurgie

- **trauma mozku**
- **operační výkony**

Neurologie

- **cévní mozkové příhody**

Perinatální asfyxie

Jaterní encefalopatie

ARDS...

prevence následků ischemického poškození mozkové tkáně

Moderate hypothermia in the treatment of patients with severe middle cerebral artery infarction

30 pacientů s maligním infarktem a. cerebri media
TT 33-34°C 48-72 hodin

mortalita 43% = 50% pokles oproti běžným 80%

Schwab S. et al., Stroke 1998

University of Heidelberg

Mírná řízená hypotermie jako neuroprotektivní metoda při pozdních ischemických komplikacích v resuscitační péči u pacientů s těžkým SAK při ruptuře aneuryzmatu.

- 3 skupiny pacientů s H-H IV a V
- ŘH aplikovaná ihned po přijetí nezlepšilo výsledky dle GOS
- ŘH aplikovaná po zjištění vazospasmů vedla k lepším výsledkům GOS

Závěr: Mírná řízená hypotermie 34°C trvající 72 hodin aplikovaná u pacientů se zjištěnými vazospasmy zlepšuje výsledky léčby pacientů s H-H IV a V, ohrožených ischemií.

Klinické použití hypotermie v současnosti

Anoxické poškození mozku- stav po KPCR

Neurochirurgie

- **trauma mozku**
- **operační výkony**

Neurologie

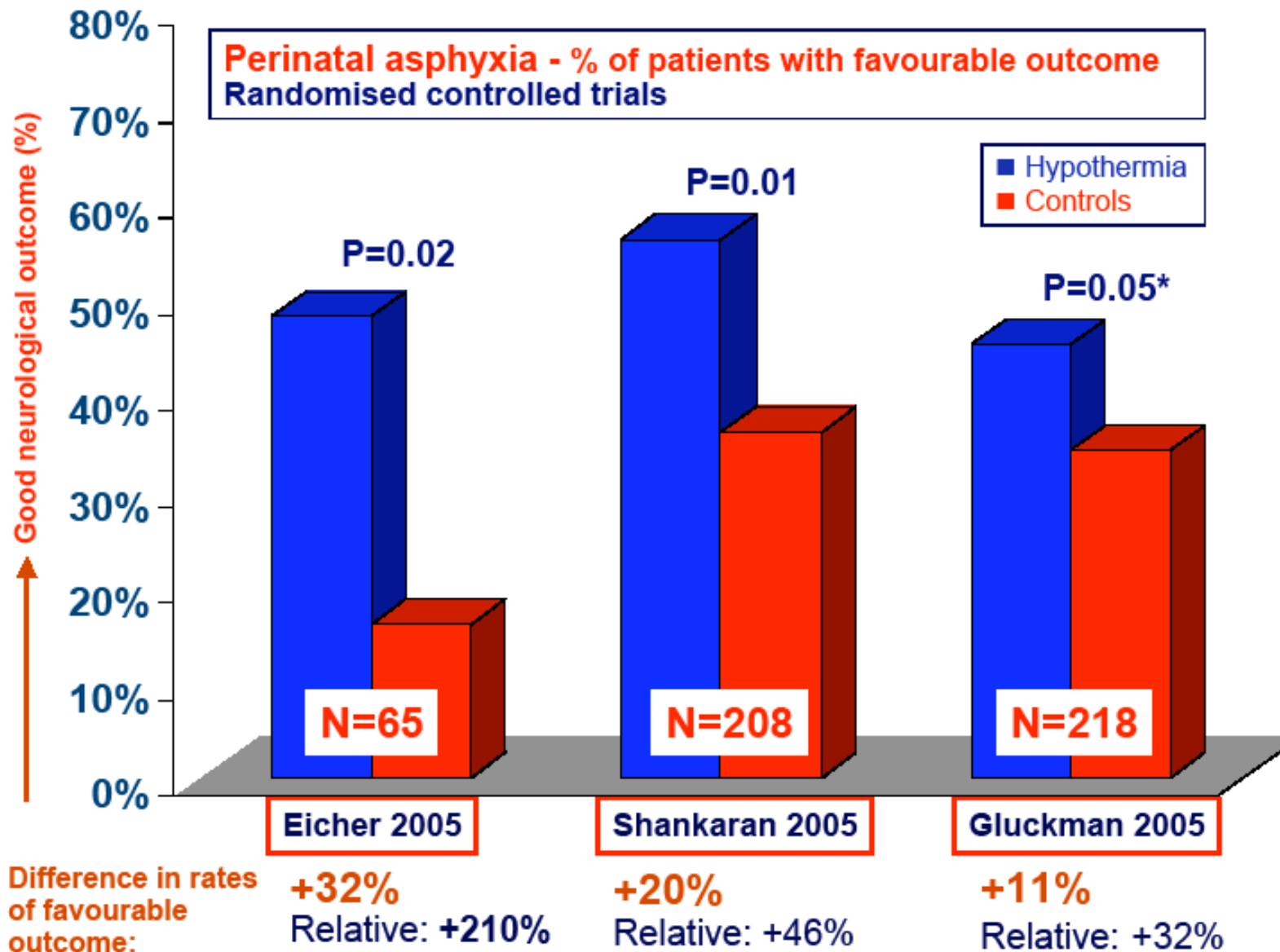
- **cévní mozkové příhody**

Perinatální asfyxie

Jaterní encefalopatie

ARDS...

prevence následků ischemického poškození mozkové tkáně

**Akutní diseminovaná
encephalomyelitida**
Level IV

**Grand mal
křeče**
Level IV

**Srdeční zástava
z nekardiálních
příčin**
Level IV

**Peroperačně
(kardiochirurgie, cévn
í a neurochirurgie)**
Level III

**Perinatální
asfyxie**
Level I

**Post anoxická
encephalopatie
KT/KF**
Level I

**Post anoxická
encephalopatie
Asystolie/PE**
Level III

**KCP- zlepšený
outcome**
Level IIA

**Minimalizace poškození
myokardu během
ischémie/reperfúze**
Level III

Použití hypotermie na KARIM LF MU a FN Brno

KCP- snížení ICP
Level I

**Prevence poškození
myokardu v
kardiochirurgii**
Level IV

Ischemie míchy
Level IV

SAK
Level IV

**CMP- zlepšený
outcome**
Level III

**CMP-
snížení ICP**
Level III

**Léčba kardiogenního
šoku**
Level III

**Prevence
postkontrastní
nefropatie**
Level III

**Jaterní
encephalopatie
(snížení ICP)**
Level III

**Bakteriální
meningitida**
Level III

**ARDS
zlepšení oxygenace**
Level IV

Míšní kontuze
Level IV

**Léčba horečky při neurologickém
onemocnění**
Level IIB

Léčba mírnou hypotermií na KARIM 2006-8

---

těžké KCP	278
anoxické poškození po NZO	129
SAK	63
ischemická CMP	25
kóma při jaterním selhání	2
míšňní poranění	3
peroperačně	více než 150

Co nás čeká?

U klinicky ověřených diagnóz

- optimální teplotní rozmezí hypotermie
- optimální chladící metoda
- stanovení ideální doby trvání hypotermie
- způsobu a rychlosti zahřívání

Ověření klinické účinnosti hypotermie v dalších indikacích:

Akutní diseminovaná
encephalomyelitida

Level IV

Grand mal
křeče

Level IV

Srdeční zástava
z nekardiálních
příčin

Level IV

Septická
encephalopatie

Level IV

Hypovolemický
šok

Level IV

Peroperačně
(kardiochirurgie, cévn
í a neurochirurgie)

Level III

Perinatální
asfyxie

Level I

Post anoxická
encephalopatie

KT/KF

Level I

Post anoxická
encephalopatie

Asystolie/PE

Level III

KCP- zlepšený
outcome

Level IIA

Minimalizace poškození
myokardu během
ischémie/reperfúze

Level III

Nutno ověřit!

KCP- snížení ICP

Level I

Prevence poškození
myokardu v
kardiochirurgii

Level IV

Ischemie míchy

Level IV

SAK

Level IV

CMP- zlepšený
outcome

Level III

CMP-
snížení ICP

Level III

Léčba kardiogenního
šoku

Level III

Prevence
postkontrastní
nefropatie

Level III

Jaterní
encephalopatie
(snížení ICP)

Level III

Bakteriální
meningitida

Level III

ARDS
zlepšení oxygenace

Level IV

Míšní kontuze

Level IV

Léčba horečky při neurologickém
onemocnění

Level IIB

Hypotermie u jaterního selhání?

Therapeutic Hypothermia for Acute Liver Failure: Toward a Randomized, Controlled Trial in Patients with Advanced Hepatic Encephalopathy

R. Todd Stravitz · William M. Lee · Andreas H. Kramer · David J. Kramer ·
Linda Hynan · Andres T. Blei

neurocritical
care
society

Neurocrit Care (2008) 9:90–96

DOI 10.1007/s12028-008-9090-y

Hypotermie v léčbě status epilepticus?

Hypothermia for Refractory Status Epilepticus

Jesse J. Corry · Rajat Dhar · Theresa Murphy ·
Michael N. Diringer

Neurocrit Care (2008) 9:189–197
DOI 10.1007/s12028-008-9092-9

**4 pacienti s SE nereagujícím na léčbu
(benzodiazepiny/barbituráty)
31- 35 endovascular cooling**

Dosažení kontroly SE hypotermií

Kombinace hypotermie a barbiturátové kóma?

Combined Therapeutic Hypothermia and Barbiturate Coma Reduces Interleukin-6 in the Cerebrospinal Fluid After Aneurysmal Subarachnoid Hemorrhage.

Journal of Neurosurgical Anesthesiology. 20(3):193-198, July 2008.

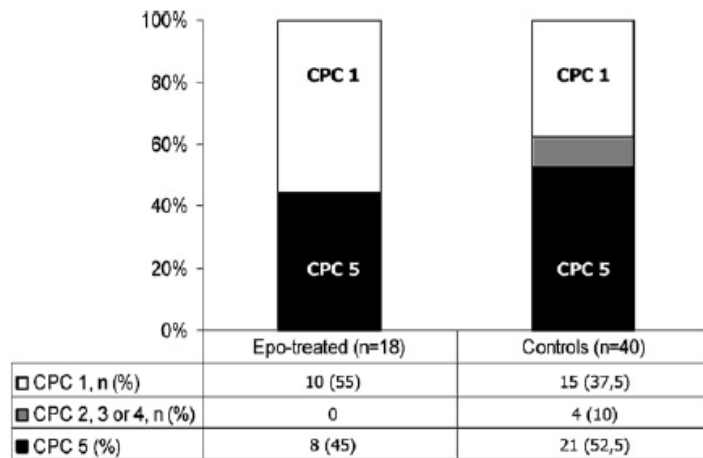
... the present data show a most pronounced decrease of IL-6 levels in the CSF, beside decrease in systemic IL-1[beta] levels, systemic leukocyte counts, and CSF leukocyte counts in group 1, which would be expected to reflect an attenuation of inflammatory response ...

Zvýšení neuroprotektivního účinku Hypotermie ?

Hypothermie a erythropoetin ?

Early high-dose erythropoietin therapy and hypothermia after out-of-hospital cardiac arrest: A matched control study[☆]

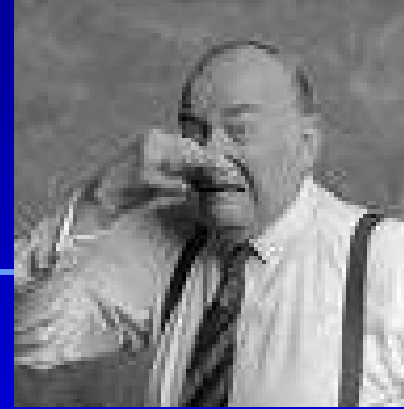
Alain Cariou^{a,h,k,*}, Yann-Erick Claessens^{b,h,i}, Frederic Pène^{a,h,i},
Jean-Sebastien Marx^c, Christian Spaulding^{d,h,k}, Cyrla Hababou^g,
Nicole Casadevall^{e,h}, Jean-Paul Mira^{a,h,i},
Pierre Carli^{c,h}, Olivier Hermine^{f,h,j}

Figure 2 Outcome at day 28 of Epo-treated group and controls according to the Glasgow–Pittsburgh Cerebral Performance Category (CPC) scale. Among the four non-CPC 1 survivors in the control group, three scored CPC 2 and one scored CPC 4.

Vize - teplá hibernace - sirovodík

---

myší model

sulfan - 80ppm

pokles metabolismus až o 90%(!)

pokles tělesné teplota na teplotu okolního prostředí
následně je významně snížena spotřeba kyslíku

Warren Zapol

**Chief of Anesthesia and Intensive Care
Massachusetts General Hospital**

